

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Barbora Dražanová

Neregulovaný chov psů v České republice

Diplomová práce

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Neregulovaný chov psů v České republice“ vypracovala samostatně s přispěním vedoucí práce a konzultanta a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 27. 3. 2017

.....
Dražanová

Na tomto místě bych ráda poděkovala JUDr. Lucii Madleňákové Ph.D., vedoucí mé diplomové práce, za vedení, zájem, připomínky a čas, který mi věnovala. Mé poděkování patří taktéž panu Petru Kocourkovi za pomoc, korekturu a cenné rady. Děkuji též mé rodině a blízkým přátelům za pomoc a podporu během studia.

Obsah

Úvod	7
1 Chov psů	9
1.1 Zájmový chov vs. hospodářský chov	9
1.1.1 Dle Ministerstva zemědělství.....	9
1.1.2 Dle Ministerstva průmyslu a obchodu	10
1.2 Chov psů s PP vs. bez PP	11
1.3 Chov vs. množení.....	13
1.3.1 Množení psů.....	13
1.3.2 Chov psů s PP.....	15
1.4 Chovatel.....	15
1.4.1 Množitel.....	16
1.4.2 Chovatel psů s PP	16
1.5 Chovatelská stanice vs. množírna	17
2 Legislativní úprava chovu psů <i>de lege lata</i>	20
2.1 Zákon na ochranu zvířat proti týrání	20
2.1.1 Obecně závazná vyhláška o povinném čipování psů.....	22
2.1.2 Postup při podezření na týrání psa	25
2.2 Veterinární zákon	26
2.3 Živnostenský zákon	28
2.3.1 Živnost volná a vázaná.....	30
2.4 Zákon o místních poplatcích.....	31
2.5 Povinnosti chovatelů z pohledu právních předpisů.....	32
2.5.1 Živnostenský zákon a zákon o dani z příjmů.....	32
2.5.2 Zákon na ochranu zvířat proti týrání a veterinární zákon.....	33
2.5.3 Místní právní předpisy	34
2.5.4 Povinnosti chovatelů psů s PP.....	35
2.6 Správní a trestní odpovědnost na úseku chovu psů.....	36

2.6.1	Správní delikty	36
2.6.2	Trestní zákoník	39
3	Regulace chovu psů	41
3.1	Regulace dopadající na všechny chovatele.....	41
3.2	Regulace, které dopadají jen na některé chovatele	42
3.3	Druhy chovů z hlediska jejich regulovanosti.....	43
3.4	Regulace množření.....	43
4	Legislativní změny	45
4.1	Novela veterinárního zákona.....	45
4.2	Usnesení Evropského parlamentu.....	47
4.3	Čipování a centrální evidence psů.....	48
Závěr	51
Seznam použitých zdrojů	54
Shrnutí	59
Summary	60
Klíčová slova / Keywords	61
Přílohy	62

Seznam použitých zkratk

Zkratky právních předpisů

občanský zákoník	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění
správní řád	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů
trestní zákoník	zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
veterinární zákon	zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů
zákon o dani z příjmů	zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
zákon o místních poplatcích	zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
zákon o Policii ČR	zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
zákon o přestupcích	zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
zákon na ochranu zvířat proti týrání	zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
živnostenský zákon	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Ostatní zkratky

bez PP	bez průkazu původu
CHS	chovatelská stanice
ČMKU	Českomoravská kynologická unie
FCI	Mezinárodní kynologická federace, Federation Cynologique Internationale
KVS	Krajská veterinární správa
PP	průkaz původu psa
SVS	Státní veterinární správa

Úvod

Česká republika je rájem chovatelů zvířat a domácích mazlíčků, což s sebou ne vždy přináší pozitivní aspekty. Situace na subtrhu psů je kritická, neboť často dochází k prodeji psů, kteří jsou ve špatném zdravotním stavu z důvodu nevhodných podmínek, ze kterých pocházejí.

Poslední dvě dekády jsou poznamenány velkým nárůstem regulace. Parlament České republiky každý měsíc přijímá stovky nových právních předpisů, další stovky norem jsou přejímány z Evropské unie či přímo vytvářeny Evropskou unií. Životy lidí podléhají každým dnem více a více omezením, restrikcím a regulacím.

Tím spíše se pak situace na trhu se psy jeví jako zásadně alarmující, neuspokojivá a překvapující. Zatímco běžné aspekty denního života jsou – často zcela zbytečně – regulovány, právě oblast chovu a prodeje psů se jeví tak, jako by žádným regulacím nepodléhala.

Proč jsou psi stále častěji chováni v horších podmínkách než hospodářská zvířata? Proč psi žijí v klecích, ve sklepě, bez lékařské péče někdy po celý svůj život? Je takový stav legální? Skutečně neexistují právní předpisy, které by takovému způsobu chování psů zamezily? Jak by bylo možné zabránit v existenci chovů, kde jsou nevhodné podmínky? Zodpovězení těchto otázek je cílem této práce.

Za tímto účelem bude nutné nejprve obecně přiblížit pojem chov psů z pohledu aktuální legislativy i z pohledu chovatelství, dále bude nutné rozdělit trh se psy na jednotlivé segmenty a analyzovat, které právní předpisy dopadají na které segmenty trhu. Za tím účelem bude nutné rozdělit trh se psy dle aspektů, které definují jedinečnost jeho segmentů, jakož i definovat pojmy, neboť právě ve výkladech pojmů se orgány veřejné moci odlišují, přitom ty jsou často determinantem, zda určitá právní úprava na činnost dopadá, či nikoliv. Bude nutné provést analýzu ustálené úřední praxe při posuzování živností v oblasti chovu psů, a to pomocí dotazů adresovaných živnostenským úřadům v České republice, které zněly: „Je chov psů za účelem produkce a prodeje štěňat živností? A pokud ano, jde o živnost volnou nebo o živnost vázanou?“

Následně bude nutné posoudit, na které z těchto segmentů trhu právní předpisy dopadají, a na které nikoli. Právě ty segmenty trhu, na které právní předpisy nedopadají, budou představovat neregulované chovy psů.

A právě po definici pojmu „neregulovaný chov psů“, který není právním pojmem a je orgány veřejné moci vykládán rozdílně, bude možné subsumovat typové subjekty, působící v dané oblasti trhu, pod tento pojem. Bude možné rozlišit, zda například problematiku „množření“, kterou bude nutné též vydefinovat, je možno subsumovat pod pojem „neregulovaný chov psů“. Nakonec bude možné navrhnout řešení, k odstranění neuspokojivé situace.

Při sepisu této diplomové práce byla limitou absence literatury, neboť literatura zabývající se regulací chovu psů je tristní; odborná a právnícká literatura pojednávající o chovech psů, jejich regulaci či množirnách v České republice není dostupná, a proto nezbývalo než vycházet z rozboru právních předpisů¹, které by mohly na chovy psů potencionálně dopadat. Pro podporu některých tvrzení uvedených v této práci byly užity konzultace s pracovníky působícími na Ministerstvu zemědělství a Ministerstvu průmyslu a obchodu, a analýza ustálené úřední praxe při posuzování živností v oblasti chovu psů. Dostupná monografie posloužila pouze pro ujasnění dané problematiky, jelikož se přímo nevěnuje aspektům důležitým pro tuto práci. Při výkladu některých legislativních pojmů bylo nutné užít komentáře k zákonům a judikaturu. Přínosem pro tuto práci byly publikované elektronické zdroje, mediální články a webové stránky, které reflektují aspekty chovatelství a množírén, dále poukazují na stávající úřední postupy orgánů veřejné moci či neziskových organizací při zjištění nevhodných podmínek chovu psů. Stejnou měrou přispěly k náhledu na zahraniční praxi v dané problematice a její řešení, a dopomohly k přesným definicím užitých termínů.

Tato práce je zpracována k datu 5. 3. 2017.

¹ V podrobnostech viz seznam použitých zdrojů

1 Chov psů

Pojem „neregulovaný chov psů“ není legislativním pojmem. Aby bylo možné definovat pojem neregulovaný chov psů, je nutné popsat obecně chov psů na území České republiky. Chov psů bude v následujících podkapitolách vymezen z pohledu legislativního i chovatelského.

1.1 Zájmový chov vs. hospodářský chov

Z hlediska legislativní úpravy je nutná komparace právních předpisů vydaných v působnosti dvou ministerstev, a to ministerstva zemědělství a ministerstva průmyslu a obchodu, neboť každý chápe toto pojetí odlišně.

1.1.1 Dle Ministerstva zemědělství

Chov psů v České republice je možné dle zákona na ochranu zvířat proti týrání patřícího do gesce Ministerstva zemědělství řadit do kategorie zájmového chovu zvířat nebo do kategorie chovu hospodářských zvířat. Kritériem pro toto rozlišování je účel chovu. Definicí pojmu zájmový chov lze odvozovat z definice zvířete v zájmovém chovu obsažené v § 3 písm. e) zákona na ochranu zvířat proti týrání, který zní: „Pro účely tohoto zákona se rozumí zvířetem v zájmovém chovu zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených, nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti člověka, nebo zvíře sloužící člověku jako jeho společník.“ Z toho lze vyvozovat, že zájmový chov je takový chov, kde není primárním účelem chovu hospodářské využití, ale zájmová činnost. Do této kategorie tento zákon řadí chov zvířat jako domácí mazlíčky, tedy chov psa by jistě do této kategorie spadal.

Druhým případem je chov zvířat pro hospodářský nebo podnikatelský účel, tedy jako chov hospodářských zvířat. Definicí chovu pro hospodářský nebo podnikatelský účel je možné dovozovat z pojmu hospodářského zvířete, které je vymezeno taktéž v § 3 v písm. d) jako: „zvíře chované pro produkci živočišných produktů, vlny, kůže nebo kožešin, popřípadě pro další hospodářské nebo podnikatelské účely, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, králíci, kožešinová zvířata, zvěř a jiná zvířata ve farmovém chovu a ryby, včetně zvířat produkovaných jako výsledek genetických modifikací nebo nových genetických kombinací.“

Pro dělení zvířat do těchto kategorií není kritériem druh zvířete, nýbrž účel chovu takového zvířete. Oporu pro takové dělení lze shledávat ve vyjádření Ministerstva zemědělství, podle kterého „Není hranice mezi výše uvedenými kategoriemi zvířat pevná a nemusí být na první pohled zřejmé, do které kategorie zvíře patří. Například králík může být zvířetem v zájmovém chovu, jestliže je chován v rámci zájmové činnosti člověka, buď jako jeho společník, nebo pro jeho osobní spotřebu.“

Králík může být rovněž zvířetem hospodářským, jestliže je chován na farmě pro produkci živočišných produktů v rámci podnikatelské činnosti. Králík může být také zvířetem pokusným. Divoký králík je zvířetem volně žijícím. Zvířata nejsou v zákoně na ochranu zvířat proti týrání zařazena do pevných kategorií. To, do které kategorie zvíře patří, je třeba vždy určit podle účelu, ke kterému je zvíře chováno. V průběhu života zvířete se může měnit kategorie, do které má být zvíře zařazeno. Tento přístup je shodný s přístupem, který aplikován v dalších evropských státech.²

Z tohoto vyjádření lze pak dojít k závěru, že v případě, kdy hlavním účelem chovu psa bude jeho podnikatelské využití a nikoli zájmová činnost, je možné psa řadit do kategorie zvířat hospodářských. Stejně bude na psa pohlíženo jako na hospodářské zvíře v případě, že účelem chovu psů bude jeho hospodářské využití, například pro užitek z jejich práce u pasteveckých psů, hlídacích psů, záchranářských psů, slepeckých psů nebo tažných psů.

Znamená to tedy, že z pohledu zákona na ochranu zvířat proti týrání, můžeme chovy zvířat obecně dělit na chov zájmový nebo chov hospodářských zvířat podle účelu chovu, a tedy chov psů lze řadit do obou takto vymezených skupin. Tedy pokud chov psa je provozován jako podnikatelská činnost nebo za účelem hospodářského využití jde o hospodářský chov, pokud jde o domácí chov pro osobní potřebu nebo chov psa jako společníka jde o zájmový chov. Podnikatelská činnost je vymezena v současnosti občanským zákoníkem vycházející z definice podnikatele uvedené v § 420 tohoto zákoníku, takto: „Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“. Z pohledu Ministerstva zemědělství by pak zřízení oprávnění k provozování podnikatelské činnosti znamenalo, že jde o chov hospodářský provozovaný osobou podnikatele. Podnikatelské oprávnění pak dále upravuje živnostenský zákon.

1.1.2 Dle Ministerstva průmyslu a obchodu

Z dikce živnostenského zákona, spadajícího do činnosti Ministerstva průmyslu a obchodu, vyplývá jiné pojetí chovu zvířat, než jak ho chápe Ministerstvo zemědělství. Živnostenský zákon předpokládá realizaci chovu zvířat za účelem podnikání toliko v chovu zájmovém (bod 5 přílohy

² MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, Odbor živočišných komodit. *Vyjádření k častým chybám ve správních řízeních o správních delíkttech (včetně přestupků) podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.* [online]. 25. 2. 2011. [cit. 2017-2-4] Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/105889/Caste_chyby_sprav_del.pdf

č. 4 Nařízení č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností³, na které odkazuje živnostenský zákon v § 73a, naopak vůbec nepojednává o chovu hospodářských zvířat, neboť takový chov spadá do zemědělské činnosti, jejíž podmínky jsou stanovené jinými právními předpisy. Znamená to tedy, že Ministerstvo zemědělství předpokládá, že chov zvířat provozovaný jako podnikatelská činnost je hospodářským chovem, a právě z titulu podnikatelské činnosti jej dále upraví živnostenský zákon, avšak ten upravuje chov zvířat provozovaný jako podnikatelskou činnost jen jako chov zájmový. Dochází tak k rozporu v legislativní úpravě, neboť odkazované právní předpisy si vzájemně odporují.

V České republice se výtěžná činnost v souvislosti s chovem psů uskutečňuje výlučně na základě živnostenského oprávnění. Pokud nejsou splněny znaky živnosti, může být chov psů taktéž uskutečňován i bez takového oprávnění. Do kategorie chovu s živnostenským oprávněním patří chov zvířat a jejich výcvik jako živnost volná dle bodu 5 Přílohy č. 4 k živnostenskému zákonu a dále obchod se zvířaty pro zájmový chov jako živnost vázaná dle Přílohy č. 2 k živnostenskému zákonu. Do kategorie chovu bez živnostenského oprávnění lze řadit chov zvířat pro potěšení a zábavu, sem patří většina pejskařů, mající doma jednoho či více jedinců.

1.2 Chov psů s PP vs. bez PP

Chov psů můžeme dále rozlišovat bez ohledu na účel nebo existenci oprávnění. Chovat psy je možné s průkazem původu nebo bez průkazu původu. Průkaz původu je dokumentem, vystaveným Českomoravskou kynologickou unií⁴ jako výhradním zástupcem organizace FCI⁵. PP

³ bod 5 přílohy č. 4 Nařízení č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností: „Chov psů, koček a jiných drobných zvířat či živočichů v zájmových chovech, zoologických a laboratorních zvířat či živočichů a prodej zvířat či živočichů z tohoto vlastního chovu. Výcvik psů a případně jiných drobných domácích zvířat pro jiné účely, než jsou artistická vystoupení. Výcvik jezdeckých koní, případně výcvik koní pro jiné účely, než jsou artistická vystoupení. Provozování hotelů, útulků a jiných obdobných zařízení pečujících o zvířata. Provádění kadeřnických a jiných kosmetických úprav drobných domácích a jiných zvířat. Další činnosti související s chovem domácích a zoologických zvířat.“

⁴ Zkráceně ČMKU, je dobrovolným sdružením právnických osob, zabývajících se výhradně zájmovou, obecně prospěšnou kynologickou činností na území ČR. Byla založena 5. prosince 1992. Je řádným členem a výhradním zástupcem České republiky v FCI a řídí se jejími předpisy.

⁵ Mezinárodní kynologická federace, francouzsky Fédération Cynologique Internationale, která vznikla 22. května 1911, je mezinárodní organizací, která má za cíl podporovat a ochraňovat kynologii a čistokrevné psy. Má sídlo v Belgii, v městě Thuin. Má v současnosti 91 členů a uznává 344 plemen psů. Každé plemeno spadá pod některého z členů podle jejich původu, který vytváří standardy – neboli popis ideálního představitele plemene, jako je např. výška, struktura srsti a její zbarvení, úhlení končetin, nasazení hlavy, pohyb, ale i chování či vady.

je osvědčením o původu psa, o jeho čistokrevnosti, o jeho příslušnosti k plemenu, o jeho rodové linii, že má známou matku i otce. PP je jeho rodokmenem.

PP obsahuje název a značku FCI, plemeno, pohlaví, jméno psa a název chovatelské stanice, datum narození, značku plemenné knihy, která jej vydala, číslo zápisu, tetovací číslo nebo kód čipu, zbarvení, druh srsti, chovatele, potvrzení plemenné knihy, majitele a případné změny majitelů, čtyři generace předků a je možné do něho dále zapsat i výsledky výstav, výsledky zkoušek a bonitace.

PP se uděluje štěnatům po rodičích, kteří mají PP a jsou uchovněni, tedy splnili podmínky chovnosti, které se u různých plemen liší. Většinou jde o účast na výstavě nebo bonitaci, kde rozhodčí psa zhodnotí, zda splňuje kritéria pro dané plemeno a je ideálním představitelem svého plemene. U některých pracovních plemen je ke splnění chovnosti potřeba i splnění zkoušky z výkonu nebo zkouška vloh, kterými se hodnotí povahové vlastnosti jedince. Další podmínkou jsou u některých plemen veterinární vyšetření, kdy se kontrolují geneticky podmíněné choroby, některé z nich byly popsány výše. Jsou tedy stanoveny povinné RTG⁶ u dysplazií, EKG⁷ u plemen se srdečními problémy, testy TNS⁸ na imunitní systém, vyšetření očí nebo sluchu, např. DOV⁹ nebo BAER test¹⁰ na hluchotu a mnoho dalších.

U psa bez PP není možné doložit jeho původ, a tedy jeho čistokrevnost a příslušnost k plemeni, a nelze tak vyloučit, že je křížencem¹¹ nebo vořechem¹². Pes bez PP by tedy neměl být označován názvem plemene, tak jak je rozlišuje FCI. Pes bez PP ve většině případů neprochází zdravotními testy ani zkouškou povahy. Osoba, která si takové štěně bez PP pořídí, nemá záruku, jaký jedinec ze štěněte vyroste, ani jaké genetické informace, choroby, vady a zdravotní potíže si sebou nese nebo zda nebude vykazovat znaky agrese, pro které jsou při chovu psů s PP psi z chovu vylučováni.

Přesný význam PP není širokou veřejností úplně znám a prodejci psů bez PP toho často využívají. Prodejci často kupujícím lžou ve faktech o PP i o důvodech, proč štěně, které prodávají, PP nemají. Nejčastěji uvádí, že PP je potřeba jen kvůli výstavám a oni s jejich psy na výstavy nejezdí. Pravdou však je, že PP nezavazuje k účasti na výstavě. Další lži bývá, že nemají PP, proto, že se jich narodilo hodně ve vrhu a PP dostávají jen někteří z nich. Toto není pravda již několik let, před

⁶ Rentgen.

⁷ Kardiologické vyšetření.

⁸ Dědičná neutropénie. Jedná se o selhání imunitního systému.

⁹ Oftalmologické vyšetření na dědičné oční vady.

¹⁰ Užíván u Louisianského leopardího psa.

¹¹ Za křížence je označován pes zkrížený ze dvou plemen.

¹² Názvem vořech je označován pes vzniklý křížením kříženců, je to tedy pes vzniklý z více než dvou plemen.

lety skutečně platilo, že štěňata byla ve vrhu limitována a PP mohla dostat jen některá z nich, přičemž ta další, nadpočetná, zůstávala bez PP. Dnes již toto pravidlo neplatí, a pokud se narodí štěňata po rodičích, kteří mají PP a jsou řádně uchovněni, PP dostává každé štěně z vrhu a to i štěně, které by se narodilo s vadou vylučující jej z budoucího chovu, jinak označovaného jako nestandardní. Častým argumentem je také, že neuhlídali rodiče, a protože není jeden ze psů ještě uchovněný, štěňata jsou bez PP. Toto se může stát, ale je potřeba vidět PP rodičů. Velmi silně zakořeněný, avšak nepravdivý mýtus je, že fena má mít štěňata jednou za život. Dříve převládalo mezi lidmi přesvědčení, a dokonce ještě dnes v některých lidech zůstává, že by fena měla mít jednou za život štěňata ze zdravotních důvodů. Dnes je ale veterináři potvrzen opak. Další užívanou lží je, že se jedná o úplně novou rasu. Ať už zbarvením, křížením, velikostí. Toto platí na mnoho lidí díky lidskému egu, díky touze být něco lepšího nebo mít něco navíc.

1.3 Chov vs. množení

Právní předpisy pojem „množení“ neznají; pracují toliko s pojmem „chov“, kterým je každý chov zvířat, bez rozlišení, zda jsou tato s PP, či bez PP.

Naopak z pohledu odborné i laické veřejnosti (tzv. „chovatelský pohled“) je „chovem“ označován chov psů s PP, oproti tomu chov psů bez PP je označován za „množení“.

Pro účely této práce se práce s pojmem „chov“ v jeho zákonné definici jeví jako nedostatečná z důvodu nutnosti rozlišování chovu psů s PP a bez PP, a proto – pro účely této práce – bude pojmem „chov“ značen obecně každý chov zvířat a do tohoto pojmu bude řazena jako podmnožina „chov s PP“ jako řádný chov psů s průkazem původu, a podmnožina „množení“ jako produkce psů bez PP.

1.3.1 Množení psů

Množení psů s sebou nese zdravotní rizika. Každé plemeno více či méně postihují nějaké nemoci, které se chovatelé psů s PP snaží odstranit z chovu, naopak osoby produkující psy bez PP nijak nemoci neodstraňují, dokonce je ani nezjišťují testováním DNA či jinými testy. Množením psů může docházet k dědění genetických vad a chorob a mutaci dalších potomků. Mezi nejčastější

nemoci patří dysplazie kyčelních i loketních kloubů¹³, luxace pately¹⁴, dědičná onemocnění očí¹⁵, dědičná onemocnění ledvin, dědičná onemocnění srdce, hydrocephalus¹⁶, nezarostlá fontanela¹⁷, v extrémních případech i chybějící orgány či části těla. Kromě toho více než 70 % nových nemocí, které se v posledních desetiletích objevily u lidí, bylo přeneseno ze zvířat a zvířata v běžném zájmovém chovu jsou nositeli mnoha zoonóz, včetně vztekliny.¹⁸

MVDr. Martina Načeradská, veterinářka, uvedla, že se setkala s případy, kdy následná veterinární péče u takto nekontrolovaně namnožených psů dosáhla desetitisíců i statisíců korun. S takovým případem psa se setkává jednou týdně.¹⁹ „Ze statistik a ze zkušeností lidí vyplývá, že za veterinární péči o psa bez PP lze počítat s částkami, které mohou někdy až několikanásobně převyšovat cenu, kterou by lidé zaplatili za psa s PP z prověřené chovatelské stanice.“²⁰

Mezi další problémy spojené s množением je nelegální vývoz štěňat do evropských zemí. Antonio Colonna, prezident italské organizace na ochranu práv přírody a zvířat EITAL onlus, která je specialistou v boji s nelegálním obchodem se zvířaty, uvedl, že italské hranice ročně překročí přibližně 30 000 štěňat, která pochází z Česka a Slovenska. Slovenská republika je jeden z největších dodavatelů nelegálně a nekontrolovatelně množенých štěňat do Itálie, Španělska, Rakouska a

¹³ Zkratkou DKK a DKL. Jde o dědičně podmíněný chybný vývoj kyčelních nebo loketních kloubů. Tato nemoc vede ke vzniku artrózy, zánětu kloubního pouzdra, k atrofii svalů a hypertrofii svaloviny předních končetin. Tato nemoc postihuje ve větší míře větší plemena psů.

¹⁴ Jde o častý problém malých plemen psů. Luxace pately je stav, při kterém je česka „vypadlá“ mimo žlábek kosti stehenní a tím dochází k poškození kloubní chrupavky. V kloubu se vyvíjí artróza. Takový psi kulhají nebo nezatěžují končetinu.

¹⁵ Mezi dědičná onemocnění očí patří např. primární luxace čočky, kdy dojde k uvolnění oční čočky ze své pozice vedoucí až k oslepnutí, nebo progresivní retinální atrofie neboli postupné odumírání světločivných buněk sítnice vedoucí k šerosleposti až k celkové slepotě.

¹⁶ Jinými slovy vodnatost mozku. Jde o anomálii mozku vyskytující se především u menších plemen psů. Dochází k hromadění mozkomíšního moku na úkor vlastní nervové tkáně. Dochází k nitrolebnímu tlaku. Výrazný stupeň vady může zapříčinit i mentální retardaci.

¹⁷ Nesrostlé lebeční kosti. Pokud fontanela nezaroste, jde o defekt lebky. U velkých fontanel se často vyskytuje hydrocephalus, který byl popsán výše.

¹⁸ Prohlášení Evropského parlamentu z února 2016. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0065+0+DOC+XML+V0//CS&language=CS>

¹⁹ RYCHLÍK, Břetislav et al. *Máme rádi zvířata: co se ukrývá za byznysem s týranými mláďaty?* In: Intolerance [televizní pořad]. Praha: ČT2, 25. 2. 2016, 22:00, 26 min. Záznam pořadu dostupný z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10275866938-intolerance/415235100141008-mame-radi-zvirata>

²⁰ SMITH, Simona. *Továrna na štěňata aneb šmejdí v psím světě*. 1. vydání. Praha: Knižní klub, 2015. Universum, s. 49

Francie. Česká republika je jeden z největších dodavatelů nelegálně a nekontrolovatelně množných štěňat do Německa, Belgie, Holandska a Anglie.²¹

1.3.2 Chov psů s PP

Chov psů s PP je podrobněji definován Řádem ochrany zvířat při chovu psů, kterou si jako metodiku nechala vypracovat ČMKU, dle které se „chovem psů rozumí cílevědomá plemenitba čistokrevných psů s průkazem původu, respektující zásady genetického zdraví jedince i celé populace. Chovem je sledováno zachování biologického zdraví každého jedince a charakteristických vloh a vlastností specifických pro jednotlivá plemena. Toho lze dosáhnout pouze cíleným výběrem biologicky i geneticky zdravých jedinců do chovu. Cílem chovu psů v rámci ČMKU je chov čistokrevných plemen psů s průkazem původu tak, jak jsou popsána standardy Mezinárodní kynologické federace FCI, nebo národními standardy v případě plemen FCI dosud neuznaných.“²²

1.4 Chovatel

Chovatel je definován ve více právních předpisech. Například § 3 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona uvádí, že „chovatelem se rozumí každý, kdo zvíře nebo zvířata vlastní nebo drží, anebo je pověřen se o ně starat, ať již za úplatu nebo bezúplatně, a to i na přechodnou dobu“. A v § 3 písm. k) zákona na ochranu zvířat proti týrání je „chovatelem každá právnická nebo fyzická osoba, která drží nebo chová zvíře nebo zvířata, trvale nebo dočasně, přemísťuje zvíře, nebo obchoduje se zvířaty, provozuje jatky, útulky, záchrané stanice, hotely a penziony pro zvířata nebo zoologické zahrady, provádí pokusy na zvířeti nebo zvířatech anebo pořádá jejich veřejná vystoupení“. První definice je velmi široká a zahrnuje téměř kohokoli, kdo má co do činění se zvířaty. Druhá definice pojem chovatele blíže specifikuje.

Stejně jak je nutné pro účely této práce rozlišovat mezi chovem s PP a množením, je nezbytné rozlišovat i chovatele psů s PP a množitele. I zde současná legislativa pojem „množitel“ nezná, avšak je také užíván v oblasti chovu psů odbornou i laickou veřejností. Vymezení pojmů bude shodné jako v případě chovu a množení, tedy pojem „chovatel“ je obecným označením tak, jak ho zákon vymezuje. A jeho podmnožinami jsou pojmy „množitel“ a „chovatel psů s PP“. Porovnání jejich povinností je zařazeno do kapitoly 2.5

²¹ ANIMAL EYE. *Ilegální obchod se psy*. In: Youtube [online]. 6. 5. 2015 [cit. 2017-3-2]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=RED-kyBpdNw>

²² ČMKU. *Řád ochrany zvířat při chovu psů*. In: cmku.cz [online]. 18. 6. 2009. [cit. 2017-1-11]. Dostupné z: www.cmku.cz/data/dokumenty/107_rad_ochrany_zvirat_pri_chovu_psu.doc

1.4.1 Množitel

Za množitele lze obecně označit osobu, která množí psy – tedy ve smyslu předchozí kapitoly – produkuje psy bez PP. Množitelem může být jakákoli osoba bez ohledu na vzdělání či společenské zařazení. Množitele lze dále dělit na tzv. komerční množitele a malé domácí množitele.

Malý domácí množitel chová psa jako domácího mazlíčka, má jednoho či dva jedince a rozmnožuje psy ojedinele. Má jeden nebo dva vrhy za celou dobu působení. Jsou to lidé, kterým se zaběhla fenka v době hárání, lidé, kteří věří mýtu, že fena musí mít alespoň jednou za život štěňata, lidé, kteří nakryjí pro příležitostný výdělek.

Oproti tomu komerční množitelé, kteří produkují psy ve velkém množství, množí několikrát ročně, několik různých plemen nebo kříží plemena mezi sebou, vše dělají pouze za účelem dosažení zisku. Chování psi jsou drženi v naprosto nevhodných podmínkách, často ve stodolách, sklepech, v klecích, koticích, ohradách a jiných přepravkách. Štěňata neočkují, neodčervují, nečipují, netetují. Prodávají je většinou pomocí inzerátů, na internetu či novinách. Telefonní číslo a emailové adresy velmi často mění. Štěně předají kupci na benzínových pumpách, parkovištích, zastávkách, v obchodních centrech a na jakémkoli jiném místě, než probíhá samotná produkce. Někdy prodávají prostřednictvím zprostředkovatele. Ve většině případů bez kupní či jiné smlouvy.²³

Ani komerční, ani domácí množitelé se nezabývají zdravotními riziky, dědičností chorob, příbuzností apod. V případě domácích množitelů jde zpravidla o neinformované a v oblasti chovu psů a jejich výživy nevzdělané jedince; v případě komerčních množitelů pak o jedince či skupiny, které potřebné znalosti mají, ale za účelem maximalizace zisku jednají v rozporu s nimi.

Zvláštním typem komerčního množitele je množitel-podnikatel v případě, že na tuto činnost má zřízenou živnost dle živnostenského zákona. V mnoha případech je náplň činnosti komerčního množitele a množitele-podnikatele shodná. Podstatným rozdílem mezi činnostmi komerčního množitele a množitele-podnikatele je však legálnost takové činnosti.

1.4.2 Chovatel psů s PP

Chovatele psů s PP, tedy osobu chovající psy s PP, je možné specifikovat z pohledu chovatelství a chovu psů s PP jako osoby, které chovají psy za účelem zušlechtování plemene, které jsou informované, znají rodokmeny svých psů, zajímají se o průkazy původu psů, o kterých přemýšlí jako o krycím jedinci, dodržují standardy a pravidla, kterými jsou vázáni, provádí genetické a krevní testy, zjišťují dědičné vady, zkoumají pokrevní linie, předchází příbuznosti, vlastní více jedinců jednoho plemene, produkují pravidly omezený počet vrhů, očkují, odčervují a čipují či tetují

²³ SMITH: *Továrna na štěňata...*, s. 82–83

své psy, prodávají štěně koncovému zájemci po přísném výběru, ve velkém procentu jsou členy chovatelského klubu²⁴.

1.5 Chovatelská stanice vs. množírna

Chovatelská stanice je místem uznaným mezinárodní kynologickou organizací FCI pro chov čistokrevných zvířat, nejčastěji psů a koček s průkazem původu. Název každé CHS je registrovaný u ČMKU a předmětná CHS je tak jednoznačně identifikována. K datu 30. 1. 2017 se nachází v databázi chovatelských stanic ČMKU, 38 759 CHS. K založení vlastní CHS je potřeba vyplnit formulář na stránkách ČMKU a požádat o mezinárodní chráněný název. V žádosti je nutné vyplnit osobní údaje a uvést název CHS, kde je možné uvést až 6 variant očíslované dle priorit, pokud by již název byl použit. Název může být i cizojazyčný, ale nesmí obsahovat přímo název plemene. K formuláři je potřeba přiložit oboustrannou kopii občanského průkazu. Každá osoba může mít registrovanou pouze jednu chovatelskou stanici, jejíž název již není možné změnit. CHS není vázána na určité plemeno psů. Majitelem mezinárodně chráněného názvu chovatelské stanice může být vždy pouze jedna plně svéprávná osoba s trvalým bydlištěm v ČR. Mezinárodně chráněný název CHS je možné zdědit.²⁵

Chov psů bez PP není možný v chovatelské stanici, tudíž nelze takovou CHS založit za účelem chovu psů bez PP. Zápisní řád ČMKU, který ostatní chovatelské kluby přebírají do svých řádů, v bodě 3 stanoví, že „s chovatelstvím je neslučitelný chov jakéhokoli plemene bez průkazu původu vydaného národní kynologickou organizací zastřešenou FCI a podpora tohoto konání. S chovatelstvím je též neslučitelné překupnictví psů a jeho podpora.“²⁶

Opozitem CHS je „množírna“. Název „množírna“ vznikl virálně. Pro širokou veřejnost i odborníky je to pojem označující místo, kde se nachází velké množství psů chovaných pro zisk, typicky v nevhodných podmínkách. Legální definice však chybí. Při nalezení takového místa je nemožné ho slovem zákona nějak označit. Při podřazování pojmu množírna mezi již vymezené pojmy v předchozích kapitolách je množírna místem, kde dochází k množení psů bez PP. Množírna je provozována množitelem, tj. komerčním množitelem, malým domácím množitelem i množitelem-podnikatelem. Pro označení určitého místa za množírnu není relevantní existence živnosti.

²⁴ Chovatelský klub sdružuje chovatelské stanice podle plemen psů.

²⁵ ČMKU. *Směrnice pro registraci chovatelských stanic*. In: cmku.cz [online]. 2005. [cit. 2017-1-15] Dostupná z: http://www.cmku.cz/data/dokumenty/19_smernice_pro_registraci_chovatelskych_stanic.doc.

²⁶ ČMKU. *Zápisní řád Českomoravské kynologické unie. 2. vydání*. In: cmku.cz [online]. 2012. [cit. 2017-2-11] Dostupné z: http://www.cmku.cz/data/dokumenty/13_zapisni_rad_cmku_platny_od_1.1.2015.pdf.

Simona Smith popsala množírny a psy v ní jako „starou stodolu, nevyužívaný kravín, sklep domu, jakoukoli prázdnou oplocenou zahradu s malým přístřeškem, nebo prostě jen neobydlený dům, či garáž. U množírny záleží pouze na dostatku prostoru a velkým množství zvířat, která se do něho vejdou, aby byl co nejvíce využitý a vydělával spousty špinavých peněz. Zvířata jsou držena v miniaturním a stěsnaném prostoru, ze kterého nemají přístup ven. Země, na které spí, je plná výkalů. Denní světlo tam v mnoha případech nikdy nepronikne. Psi jsou zavřeni v klecích či přepravkách. Psi z množíren se téměř nikdy nevenčí venku mezi lidmi, ostatními psy nebo zvířaty, jsou vystrašení a prochladlí.“²⁷ Dále popisuje, že tito psi nejsou zvyklí na věci každodenního života, např. hluk aut, přepravu MHD či autem, taktéž uvádí, že psi v množírnách mají nedostatečný přístup k vodě a jídlu a jejich jediným účelem je produkce štěňat, k čemuž pomáhá dokrmování feny hormony, které zvyšují četnost hárání. „Feny se dožívají jen velmi nízkého věku, než zubožené a k s mrti vyčerpané umírají. V některých množírnách psi žijí v mnoha pokojích prázdných domů či v kotcích, kde jsou zavřeni a jen se množí mezi sebou, což často vede k příbuzenskému páření a štěňata z těchto vrhů trpí mnohými genetickými poruchami. Není výjimkou ani to, že jsou velmi zblešení, jejich srst je zacuchaná a slepená do velkých chomáčů, mají různé parazity, jsou začervení, což přenáší i na štěňata, a na mnoha místech mají ze stresu, nervozity a strachu vytrhanou srst až krvácející lysá místa.“²⁸

MVDr. Aurika Smolová z oddělení péče o pohodu zvířat ze Státní veterinární správy na odborné konferenci shrnula, že „mezi problémy v chovech patří nevyhovující podmínky chovu, spatřované zejména v nedostatku světla a čerstvého vzduchu, nedostatku volného pohybu, prostředí chudé na podněty, nedostatečném přístupu k čerstvé vodě a v nevyhovující stravě, dále zdravotní problémy štěňat – nemoci a vrozené vady, a v neposlední řadě problematické chování štěňat spočívající v malé nebo žádné socializaci a v absenci kontaktu s lidmi a vnějšími podněty. Dále také uvedla, že z důvodu, že není termín množírna nijak definován, není možné veterinární správou provádět cílené kontroly.“²⁹

²⁷ SMITH, Simona. *Továrna na štěňata aneb šmejdi v psím světě*. 1. vydání. Praha: Knižní klub, 2015. Universum, s. 136–137

²⁸ SMITH: *Továrna na štěňata...*, s. 138

²⁹ REPORT: *Konference ČR: Evropská továrna na psy?* In: HAFSTER [online]. [Praha]: HAFSTER.CZ, @ 2012-2016, publikováno 26. 9. 2016 [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/report-konference-cr-evropska-tovarna-na-psy/>

Veterinář MVDr. Richard Bílý, ředitel sekce KVS SVS pro Plzeňský kraj uvedl, že „současná legislativa upravující zájmový chov psů je nedostatečná. Termín ‚množirna‘ český právní řád nezná. Veterinární správa připouští, že jednotné standardy pro podmínky chovu neexistují.“³⁰

Obecně množírnou se tedy rozumí místo, ve kterém dochází k množení psů bez PP, které není CHS a je provozováno množitelem, typicky s nevhodnými podmínkami k chovu zvířat, kde jsou množena zvířata bez prokazatelného původu ve špatném zdravotním stavu, ať již na základě živnostenského oprávnění nebo bez něho.

³⁰ HOLINKOVÁ, Petra. *Podmínky nejsou ideální, ale o množírnu nejde, komentují veterináři 70 psů v chovné stanici. Majitelku budou sledovat dál.* In: Český rozhlas: zprávy [online]. 2016, č. 273 (29. září 2016) [cit. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/regiony/_zprava/1654525

2 Legislativní úprava chovu psů *de lege lata*

Legislativa v oblasti chovu psů je nedostatečná, nepřehledná a roztržštěná. Chybí legislativní zakotvení některých pojmů. V této kapitole budou rozebrány zákony a podzákoné předpisy, které se týkají chovu psů a analyzovány jejich dopady na jednotlivé druhy chovů.

Právní předpisy vztahující se k dané problematice z hlediska týrání můžeme rozlišit na dvě skupiny. První skupinou jsou zákony, které se zabývají ochranou zvířat před týráním aktivně, ve kterých nalezneme definice týrání, zákazy týrání a postihy za toto jednání. Druhá skupina zákonů chrání zvířata před týráním pasivně, a to ve stanovování podmínek jejich chovu a zacházení se zvířaty, ochraně zdraví, jejich výživě a plemenitbě.

Do první skupiny patří bezesporu zákon na ochranu zvířat proti týrání a vyhláška č. 21/2013 Sb., o stanovení podmínek při chovu psů a koček. Do druhé skupiny pak můžeme zařadit veterinární zákon a vyhlášku č. 342/2012 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činnostech.

Další zákony, které stojí mimo skupiny výše uvedené, neboť se netýkají týrání, ale které se dotýkají chovu psů ať již více či méně, jsou živnostenský zákon, zákon o místních poplatcích, zákon o dani z příjmů, dále zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ale i zákon o Policii ČR.

Do této kapitoly jsou taktéž zařazeny obecně závazné vyhlášky o povinném čipování psů, které vydaly některé obce a obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích ze psů.

Nakonec této kapitoly je zařazena podkapitola sankcí, a to správněprávních i trestněprávních, které navazují na předchozí kapitolu o povinnostech chovatelů.

2.1 Zákon na ochranu zvířat proti týrání

Účel zákona na ochranu zvířat proti týrání je stanoven v § 1, dle kterého je „účelem zákona chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem.“ V § 2 pak nalezneme zákaz týrání a zákaz všech forem propagace týrání zvířat.

Vymezení pojmu týrání je uvedeno v § 4 odst. 1 tohoto zákona, dle kterého se jím rozumí nucení zvířete k výkonům neadekvátním jeho možnostem, omezovat výživu zvířete včetně jeho napájení, či mu podávat potravu obsahující příměsi nebo předměty, které jej poškodí, případně omezení svobody adekvátního pohybu.

MVDr. Jiří Dousek Ph.D., veterinář, uvedl k § 4 odst. 1 písm. a), že „za týrání je možné považovat i opakované neúměrné využívání fen k produkci štěňat.“³¹ K písm. c) k bodu 1. a 3. téhož ustanovení uvedl, že „za omezení výživy se nepovažuje, pokud zvíře dostává alespoň minimální krmnou dávku a nesmí docházet ani k bezúčelnému omezování svobody pohybu psa, pokud mu to působí utrpení nebo poškození.“³² K písmenu j), které za týrání považuje vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy, pak napsal, že „za neúměrné působení stresu můžeme považovat trvalé omezení prostoru, chov zvířete v nevyhovujících teplotách, vlhkosti, atd. Zákon jednoznačně zakazuje chovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení. U psů k takovým nevhodným podmínkám může například patřit společné držení hárající feny s více psy.“³³ Z uvedeného tedy vyplývá, že užívání fen k neustálé produkci štěňat, držení psa ve sklepech, v přepravech a klecích, tak jak se tomu v množirných děje, naplňuje znaky týrání podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Pod písmenem k) téhož ustanovení pak zákon uvádí, že „chovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení“, se taktéž považuje za týrání.

Uvedený zákon v části čtvrté upravuje ochranu hospodářských zvířat, zvířat v zájmových chovech a volně žijících zvířat. V § 13 pak stanoví povinnosti k ochraně zvířat v zájmovém chovu, například podmínky chovu nebo zakázané způsoby chovu zvířat. Ve vztahu k množení psů je třeba zmínit odst. 3 tohoto ustanovení, kde je uvedeno, že je zakázáno chovat zvířata v zájmových chovech, jestliže chovatel nebo občan vytvořil takové podmínky chovu, že v dalších generacích zvířat na základě dědičnosti budou zvířatům chybět části těla nebo orgány nebo budou-li orgány zvířat funkčně nezpůsobilé anebo znetvořené. „Počet známých dědičných chorob psů za několik posledních desítek let vzrostl z pěti známých dědičných chorob v roce 1928 na 450 ke konci století. Podstatné je, že některé z vad se vyskytly i u prostorem omezených skupin tzv. kříženců, pokud u nich probíhala příbuzenská plemenitba.“³⁴

V § 13a tohoto zákona jsou uvedeny zvláštní podmínky pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy, které se ale týkají pouze fyzických a právnických osob provozujících tuto činnost na základě živnostenského oprávnění. Jde o tzv. registrační povinnost, která nepostihuje komerční množitele, malé domácí množitele, ani chovatele psů s PP, kteří nemají živnostenské oprávnění. Oproti tomu dopadá na veškeré chovy prováděné na základě živnostenského oprávnění, ať již

³¹ DOUSEK, Jiří st., DOUSEK Jiří ml. *Pes v zrcadle předpisů*. 2. vydání. Praha: LexisNexis CZ, 2004, s. 14

³² DOUSEK: *Pes v zrcadle předpisů*, s. 15–16

³³ DOUSEK: *Pes v zrcadle předpisů*, s. 22–23

³⁴ DOUSEK: *Pes v zrcadle předpisů*, s. 35

živnosti volné či vázané, neboť ač je § 13a nadepsán jako „Zvláštní podmínky pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“, evokující jeho dopad toliko na živnost vázanou (obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy), dle jeho hypotéz vyjádřených v § 13a odst. 1 dopadá též na osoby chovající zvířata určená pro zájmové chovy pro účely obchodu s nimi, tedy činnosti podřaditelné živnosti volné (chov zvířat a jejich výcvik).

Mezi orgány ochrany zvířat stanovené v § 19 tohoto zákona patří ministerstvo zemědělství, Státní veterinární správa, státní orgány příslušné ke schvalování projektů pokusů, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany, a nakonec obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Na úseku ochrany zvířat vykonávají též dle § 24 v návaznosti na § 19 v omezeném rozsahu působnost obce zřizováním a provozováním útulků a vydáváním obecně závazných vyhlášek upravujících pohyb psů na veřejném prostranství. MVDr. Aurika Smolová z oddělení péče o pohodu zvířat ze Státní veterinární správy na již zmíněné odborné konferenci, mimo jiné také uvedla, že „KVS kontrolují chovy zájmových zvířat, přičemž počet chovaných zvířat není nijak limitován. Kontrolují se chovy zájmových zvířat o různém počtu chovaných zvířat a to, chov zvířat v zájmových chovech na základě živnostenského oprávnění, dále chov, nákup a prodej zvířat určených pro zájmové chovy na základě živnostenského oprávnění, ale také chov zvířat v zájmových chovech bez živnostenského oprávnění – pro potěšení a zábavu, a nakonec chov zvířat v zájmových chovech bez živnostenského oprávnění – nelegální obchod.“³⁵

KVS při zjištění porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání předávají podněty a odborná vyjádření obcím s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností vedou s chovateli řízení o deliktu a ukládají zvláštní opatření – odebrání zvířete nebo pozastavení činnosti. Při závažných zjištěních jsou podávána trestní oznámení na Policii ČR. Konkrétní postup orgánů při podezření na týrané zvíře je uvedena v samostatné podkapitole 2.1.2 této práce.

2.1.1 Obecně závazná vyhláška o povinném čipování psů

V současné době je na základě § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání obec oprávněna stanovit obecně závaznou vyhláškou povinnost chovatelům nechat psy trvale označit. Tato povinnost se vztahuje na psy, kteří dosud označeni nejsou. Označování provádí osoba odborně způsobilá k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Dále může obec stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit

³⁵ REPORT: *Konference ČR: Evropská továrna na psy?* In: HAFSTER [online]. [Praha]: HAFSTER.CZ, @ 2012-2016, publikováno 26. 9. 2016 [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/report-konference-cr-evropska-tovarna-na-psy/>

náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů. V současné době tuto možnost využily desítky měst, mezi něž patří Praha, Ostrava, Děčín, Plzeň, Ústí nad Labem, Cheb, Hranice, Karviná, Havířov a Přerov.

Dle právního výkladu Ministerstva vnitra³⁶ je v zájmu právní jistoty chovatelů psů vhodné stanovit v takové vyhlášce přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti v přechodném ustanovení. Dále také deklaruje, že subjekty, které tuto povinnost mají, jsou chovatelé psů, které ve smyslu ustanovení § 3 písm. k) zákona na ochranu zvířat jsou fyzické nebo právnické osoby, které psy mj. chovají nebo drží. S ohledem na smysl a účel trvalého označování psů je vhodné, aby se povinnost trvalého označování týkala všech psů v obci (tj. všech psů chovaných, fakticky se zdržujících na území obce), a to bez ohledu na místo trvalého pobytu či sídla jejich chovatele.

Povinnost trvalého označování nelze vztahovat pouze např. na psy „velkých plemen“ nebo naopak z povinnosti vyjímat např. psy „malých plemen“, atd., neboť dle stanoviska Rady Ústřední komise pro ochranu zvířat³⁷ nelze označování psů elektronickým čipem považovat za týrání zvířat, a to ani u psů „malých plemen“. Obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou obce stanovit způsob trvalého označování psů – tzn. připustit oba způsoby označování psů (tetování nebo identifikační čip) nebo zvolit pouze jeden způsob označování psů. V této souvislosti je nutno zmínit Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013 ze dne 12. června 2013, o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu a o zrušení nařízení (ES) č. 998/2003, na které výše uvedené ustanovení § 2 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 313/2014 Sb. odkazuje. Toto nařízení stanovuje podmínky pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu (mj. psů) z jednoho členského státu do jiného nebo z určitého území či třetí země do členského státu, a jednou z těchto podmínek je, že zvířata (tedy i psi) jsou označena v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení, dle kterého zvířata v zájmovém chovu (i psi) musí být označena aplikací transpondéru³⁸ nebo zřetelně čitelným tetováním provedeným před 3. červencem 2011. V tomto právním výkladu k zákonnému zmocnění odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra je dále uvedeno, že za trvalé označení psů nelze považovat označení psů např. psí známkou, která se vydává jako potvrzení o

³⁶ MINISTERSTVO VNITRA. Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Metodický manuál. *Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra K obecně závazné vyhlášce ke trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů*. [online] 14. 7. 2015 [cit. 2017-1-13]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/dokument/stanovisko-odk-29-2007-mm-14-pdf.aspx

³⁷ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Ústřední komise pro ochranu zvířat. *Stanovisko Rady ÚKOZ ke problematice čipování malých plemen psů*. [online]. 7. 3. 2006. [cit. 2017-3-3]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/1662/Cipov_mala_plem_psu.pdf

³⁸ Dle čl. 3 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013 jde o „pasivní radiofrekvenční identifikační zařízení pouze pro odečítání“

zaplacení místního poplatku ze psů. Z dikce tohoto ustanovení tedy vyplývá, že trvalé označení psa zajistí chovatel na vlastní náklady.

V mnoha obcích a městech, ve kterých je zavedeno povinné čipování psů, jsou zároveň stanoveny úlevy od místního poplatku ze psů.³⁹ Například v Praze, kde bylo povinné čipování zavedeno vyhláškou č. 18/2004 s účinností od 1. ledna 2005, je úleva od poplatku ve výši roční sazby, nejvýše však 350,- Kč. Na úlevu od poplatku má poplatník nárok ve dvou po sobě jdoucích letech následujících po roce, kdy obě uvedené podmínky splnil. Dále například Statutární město Ústí nad Labem schválilo v rámci vyhlášky úlevu pro těžce zdravotně postižené spoluobčany a pro chovatele starší 75 let, kteří si mohou jednoho svého psa nechat očipovat v Centru pro zvířata v nouzi zdarma, poté ale už nemohou uplatnit úlevu na poplatku.⁴⁰

Pes je nezaměnitelným způsobem označen mikročipem, který slouží jako průkazná identifikace. Mikročipy slouží pro identifikaci psa pro účely registrů obcí v souvislosti s vybíráním místních poplatků ze psů, ale zejména pro identifikaci nalezeného psa a jeho vrácení zpět majiteli.

Mikročip je tedy nutné pro účely nalezení psa registrovat na speciálních internetových serverech, neboť bez registrace je mikročip v praxi bezcenný. Pokud není majitel nikde registrován, není možné při nalezení psa dohledat majitele. Při načtení mikročipu na krku psa elektronickou čtečkou se totiž zobrazí pouze číslo mikročipu, tedy 15místný kód, bez jakýchkoli jiných informací. Číslo mikročipu se musí poté zadat do elektronické databáze na internetu, kde se zobrazí údaje o psovi i majiteli, konkrétně číslo mikročipu, typ mikročipu, číslo pasu, druh zvířete (pes), plemeno, jméno psa, pohlaví, datum narození, barva, zvl. znamení zvířete, veterinář, který psa označil (jméno, název ordinace, ulice a město), majitel (jméno, ulice, město, PSČ, telefon, email, náhradní kontakt) a fotka zvířete, pokud je zadána. V současné době existuje několik registrů sloužících k registraci čipovaného nebo tetovaného psa. Tyto registry jsou vzájemně nepropojené a v rukou soukromých osob. Některé z nich jsou však napojené na evropský registr Europetnet nebo na celosvětovou síť Petmaxx. Slouží k vyhledání původu a majitele nalezeného psa. Majitelé psů se tam registrují dobrovolně. Registrace v těchto databázích je zpoplatněna. Do formuláře se vyplňují shora jmenované údaje; majitel musí souhlasit se zpracováním osobních údajů.

³⁹ Článek 10 a) Obecně závazné vyhlášky Statutárního města Jihlava č. 5/2010, o místním poplatku ze psů. Dále § 6 odst. 2 obecně závazné vyhlášky Hlavního města Prahy č. 23/2003, o místním poplatku ze psů. Dále článek 7a Obecně závazná vyhláška obce Těrlicko č. 4/2015, o místním poplatku ze psů, ve znění Obecně závazné vyhlášky obce Těrlicko č. 8/2015.

⁴⁰ Článek 2. bod 3. Obecně závazné vyhlášky Statutárního města Ústí nad Labem č. 1/ 2009 k trvalému označování psů mikročipy a vedení evidence jejich chovatelů.

Bohužel mnoho majitelů nemá informace o tom, že po zavedení mikročipu musí ještě číslo mikročipu registrovat. Proto v útulcích končí i psi, kteří mikročip mají, ale nejsou nikde registrováni. Pro ty psy, kteří registrováni jsou, je zde další překážka, a to z důvodu existence mnoha nepropojených registrů. Nalezení majitele psa je totiž značně ztíženo, jelikož je nutné číslo mikročipu zadat do každé databáze zvlášť. Problémem tedy je nejen, že majitelé psa nemají povinnost psa registrovat, ale zároveň, že neexistuje jeden centrální registr, ale mnoho nepropojených.

2.1.2 Postup při podezření na týrání psa

Pokud má kdokoli podezření na týrání psa nebo činnost množírny, může dát podnět k šetření KVS, příslušnému obecnímu úřadu, policii nebo státnímu zastupitelství. KVS a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa vykonává pravomoc stanovenou § 22 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání, dle které „Krajské veterinární správy na úseku ochrany zvířat vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám“, ve spojení s § 49 odst. 1 písm. g) veterinárního zákona, v němž je uvedeno „krajská veterinární správa vykonává státní veterinární dozor a vydává závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků, provádí plánované úřední kontroly, kontroly v případě podezření z nedodržování povinností a požadavků a audity, a na základě jejich výsledků přijímá vhodná opatření, (...)“. Při kontrole se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), který upravuje postup kontrolních orgánů.

Pracovníci orgánů ochrany zvířat, definovaných v § 19 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání, jsou oprávněni podle § 25 odst. 1 písm. a) téhož zákona vstupovat do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata. Toto oprávnění se však nevztahuje na obydlí, a to ani ve spolupráci s policií. V § 40 odst. 2 písm. c) zákona o Policii ČR je stanoveno, že policisté mohou vstoupit do jiného prostoru nebo na pozemek⁴¹, mají-li důvodné podezření, že se tam nachází týrané zvíře. Do obydlí⁴² mohou policisté vstoupit dle § 40 odst. 1 téhož zákona pro ochranu života nebo zdraví

⁴¹ Dle důvodové zprávy ke znění § 40 zákona o Policii České republiky obsažená na internetových stránkách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve sněmovním tisku 439: „Jiným uzavřeným prostorem se nerozumí pouze jiné nebytové prostory, provozovny apod., ale mohou to být také např. automobily a jiné dopravní prostředky. Ustanovení nechrání pouze životy a zdraví osob, ale také např. zvířat, která jsou v prostoru uzavřena a hrozí jim smrt nebo vážná újma na zdraví.“

⁴² Za obydlí se přitom považuje „jakýkoliv fyzicky omezený prostor, kde fakticky žijí fyzické osoby, kde se rozvíjí soukromý a rodinný život; nejen tedy místnosti zkolaudované jako bytový prostor. Může jít tak i o prostory k bytu náležející, rekreační chalupy, chaty, zahradní domky, pokud slouží k trvalejšímu bydlení“ VANGELI, B. Zákon o Policii České republiky. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 165.

osob, tedy v případě týraného zvířete vstoupit nemohou. Při tvorbě zákona o Policii ČR byla vůle posílit ochranu zvířat před týráním a dát policistům možnost vstupovat i do obydlí při důvodném podezření na týrané zvíře. V legislativním procesu navrhované znění odstavce 2 mělo být „Oprávnění podle odstavce 1 má policista také v případě a) důvodného podezření, že se na místě uvedeném v odstavci 1 nachází zemřelý anebo týrané zvíře, nebo b) pronásledování osoby.“⁴³ „Sněmovna se ovšem obávala, že by oprávnění policisty mohlo být v těchto případech zneužíváno, že podezření na týraní zvířat by se mohlo stát záminkou pro to, aby policisté násilně vstupovali bez souhlasu majitelů do jejich obydlí, a proto z návrhu možnost vstupu do obydlí kvůli týranému zvířeti v závěrečných fázích projednávání vyloučila. Výsledkem je však ustanovení poněkud nedokonalé po stránce formulační i obsahové.“⁴⁴ Při tvorbě tohoto zákona převýšil zájem na ústavně zaručeném právu na nedotknutelnost obydlí nad zájmem na ochraně zvířat proti týraní. „Ustanovení zákona o Policii České republiky ani ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týraní neprolamují ústavně zaručenou nedotknutelnost obydlí ve vztahu k týraným zvířatům.“⁴⁵

Pokud KVS a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa pojme podezření na porušení zákona na ochranu zvířat, postupuje podle § 22 odst. 1 písm. m) zákona na ochranu zvířat proti týraní a podá podnět obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je podle § 24a odst. 4 téhož zákona povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m) a písemně vyrozumět příslušnou KVS do jednoho měsíce od podání podnětu o učiněných opatřeních a po vydání rozhodnutí jej bezodkladně zaslat příslušné KVS.

2.2 Veterinární zákon

Veterinární zákon se věnuje ochraně zdraví zvířat, nemocem a nálezům, veterinární péči, přepravě zvířat, dále živočišným produktům a obchodování s nimi, stanovuje povinnosti chovatelům, vymezuje orgány veterinární správy a jejich kompetence, státní veterinární dozor,

⁴³ Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o Policii ČR. K § 40 ve sněmovním tisku 439. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=26156>

⁴⁴ MÜLLEROVÁ, Hana. *Vstup policisty kvůli týranému zvířeti*. Ochrana zvířat.cz [online], 19. 10. 2011. [cit. 2017-3-3]. Dostupné z: <http://www.ochranazvirat.cz/769/czech/clanek/vstup-policisty-kvuli-tyranemu-zvireti/>

⁴⁵ SPURNÁ, Jana. *Zákon o Policii a právo vstupu kvůli týranému zvířeti* [online]. Prosinec 2008. [cit. 2017-3-2]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/34062/Pravo_vstupu_tyranu_zvirat.pdf

postup veterinárních inspektorů a povinnosti kontrolovaných osob. Postup při kontrole se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Veterinární zákon přitom v § 2 odst. f) stanoví, že veterinární péčí je též dozor nad dodržováním povinností stanovených veterinárním zákonem, jakož i dalšími právními předpisy; odkazuje přitom např. na zákon na ochranu zvířat proti týrání.

Mezi orgány státní správy ve věcech veterinární péče uvedené v § 43 patří Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, obce a orgány veterinární správy. Orgány veterinární správy jsou dále specifikovány v § 47. Do těchto orgánů patří státní veterinární správa a Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv. SVS je správním úřadem s celostátní působností a je podřízená Ministerstvu zemědělství. SVS je tvořena Ústřední veterinární správou, krajskými veterinárními správami, které vykonávají svou působnost ve věcech veterinární péče na území, které je shodné s územím krajů podle jiného zákona⁴⁶, a Městskou veterinární správou v Praze, která vykonává působnost krajské veterinární správy na území hlavního města Prahy. V čele SVS je ústřední ředitel, který řídí Ústřední veterinární správu. Výběr, jmenování a odvolání ústředního ředitele a ředitele KVS se řídí zákonem o státní službě. Svou působnost vykonává SVS pomocí Ústřední veterinární správy a KVS. KVS rozhoduje jako orgán prvního stupně ve správním řízení podle své územní působnosti, o odvolání proti rozhodnutí KVS rozhoduje Ústřední veterinární správa, s výjimkou § 48 odst. 1 písm. f), g), l) a p), ve kterých rozhoduje jako orgán prvního stupně Ústřední veterinární správa.

Při výkonu státního veterinárního dozoru, který je specifikován v § 52 tohoto zákona, orgány veterinární správy dozírají, zda jsou dodržovány povinnosti, požadavky a podmínky stanovené tímto zákonem, zvláštními právními předpisy⁴⁷ nebo předpisy Evropské unie anebo na jejich základě a v jimi stanovených mezích, a zjišťují nedostatky, jejich příčiny a osoby za ně odpovědné, projednávají a podle potřeby ukládají závaznými pokyny, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny a kontrolují jejich plnění, sledují nákazovou situaci v prostředí volně žijících zvířat. Specifickými formami státního veterinárního dozoru jsou veterinární kontrola zdraví a dědičnosti zdraví, kontrola označování a evidence zvířat, veterinární kontrola zdravotní nezávadnosti krmiv, prohlídka jatečných zvířat a masa, pohraniční veterinární kontrola a veterinární kontrola při příchodu na místo určení.

⁴⁶ Jiným zákonem se zde rozumí Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 176/2001 Sb.

⁴⁷ Například zákon č. 246/1992 Sb., zákon č. 378/2007 Sb., zákon č. 110/1997 Sb.

V závěru této podkapitoly lze shrnout, že orgány veterinární správy vykonávají státní veterinární dozor nad dodržováním povinností plynoucích ze zákona na ochranu zvířat proti týrání, a to pomocí KVS a v některých případech i pomocí Ústřední veterinární správy. Dále KVS vedou správní a přestupková řízení při porušení veterinárního zákona a při porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání, předávají podněty a odborná vyjádření obcím s rozšířenou působností.

2.3 Živnostenský zákon

Jak již bylo avizováno v kapitole 1.1.2, může zájmový chov zvířat spadat pod živnost volnou nebo pod živnost vázanou. Před rozlišením těchto dvou živností je nejprve nutné obecně popsat, kdy a za jakých podmínek je chov psů živností a kdy nikoli.

Živnost je definována v § 2 živnostenského zákona jako soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Při posuzování, zda činnost naplňuje znaky živnosti, se živnostenské úřady potýkají s problematickým vymezením pojmu soustavnost a účel dosažení zisku. Živnostenské úřady posuzují znaky živnosti v každém případě individuálně, není vypracována žádná metodika pro jednotný postup úřadů. Živnostenské úřady se řídí podle komentáře k živnostenskému zákonu⁴⁸. V něm je k § 2 uvedeno, že živnost je charakterizována šesti znaky, přičemž je nutné splnit všechny tyto znaky současně, aby bylo možné jednoznačně konstatovat, že daná činnost je živností, tedy podnikáním v režimu živnostenského zákona. Konkrétními kritérii jsou soustavnost, samostatnost, výkon činnosti vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Při posuzování, zda je chov psů živností, je problematickým znakem soustavnost. K pojmu soustavnosti odborná literatura uvádí: „Jedná se o činnost trvalejšího charakteru, vykonávanou opakovaně a pravidelně, i kdyby se jednalo o činnost vykonávanou pravidelně a opakovaně vždy jednou za rok. Takovou činností může být například sezónní prodej, prodej vánočních stromků, provozování tábořiště. Aplikační praxe se ustálila na tom, že pokud nebudou v konkrétním případě přesvědčivé důvody pro delší časový interval, periodicita opakování dané činnosti by neměla být posuzována v delším časovém období než jeden rok. Důležitá je také skutečnost, že subjekt má v úmyslu tuto činnost opakovat. Nejedná se tedy o činnost nahodilou, kdy je zřejmé, že subjekt, který činnost vykonává, nehodlá tuto činnost opakovat. Za soustavnou se považuje i taková činnost, kdy si dosažení daného cíle vyžaduje delší dobu, například realizace stavby obchodního centra nebo průmyslového

⁴⁸ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M. Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 350 s.

komplexu. Soustavnost je jedním ze znaků, jehož výklad má velký význam při posuzování neoprávněného podnikání.⁴⁹ Mnoho chovatelů s PP tvrdí, že nekoná výtěžnou činnost soustavně. Pouze někteří chovatelé s PP, mající více vrhů ročně, si zřizují živnostenské oprávnění. Toto samé platí i pro malé domácí množitele, kteří si živnostenské oprávnění nezřídí, jelikož jejich činnost není soustavná, ale spíše nahodilá. Komerční množitel naplňuje znak soustavnosti vždy.

Z citovaného komentáře tak vyplývá, že obecně by chov psů jak pro komerční množitele, tak pro chovatelské stanice, měl být živností z pohledu znaku soustavnosti, pokud mají v úmyslu činnost opakovat, byť jednou ročně. U chovatelských stanic lze doplnit, že k úmyslu činnost opakovat, lze zpravidla přisuzovat i zaregistrování chráněného názvu chovatelské stanice. Pouze v individuálních případech by se mělo posuzovat, zda existuje skutečně úmysl opakování činnosti či nikoli, avšak generálně lze dovozovat naplnění znaku soustavnosti u všech chovatelských stanic a komerčních množitelů. Naopak malý domácí množitel, který měl pouze jeden vrh štěnat, ať proto, že se mu fena zaběhla, nebo se rozhodl mít po svém psovi štěně, zbytek štěnat rozdá a nemá úmysl toto více opakovat, znak soustavnosti nenaplňuje.

Dalším problematickým znakem je účel dosažení zisku. K definičnímu znaku dosažení zisku odborná literatura uvádí: „Rozhodující je to, že podnikatel měl úmysl nebo snahu svou činností dosáhnout zisku. Nerozhoduje ani to, zda bylo ve skutečnosti touto činností zisku dosaženo. V konkrétním případě může podnikatelův úmysl dosáhnout zisku ve skutečnosti skončit ztrátou. Podstatou je, že je patrné, že při zahájení dané činnosti zisku dosáhnout chtěl. Zisk – hospodářská výhoda může být u právnické osoby posuzována i z hlediska dosažení výhody pro členy právnické osoby.“⁵⁰ Dle citovaného právního názoru tedy postačí úmysl dosáhnout zisku, nikoli jeho dosažení. Stran otázky naplnění definičního znaku živnosti spočívajícího v záměru dosáhnout zisku je nutno akcentovat důkazní obtíže, kdy chovatel psů s PP tvrdí, že nechová za účelem dosažení zisku, ale za účelem zušlechťování plemene, jelikož se mu páření dva jedinci líbili pro charakteristické znaky plemene a chtěl odchovat vrh pro jejich kvality. Tím by tedy nenaplnil předmětný znak živnosti. Naopak taková argumentace by nemohla obstát u komerčního množitele. Obdobné důkazní obtíže mohou nastat v případě malého domácího množitele, který bude tvrdit, že chtěl jen štěně po svém psovi. Lze činit závěr, že v takovém případě se může jednat o výjimku, kdy chov psů, včetně odprodeje vyprodukovaných potomků, nebude naplňovat znak živnosti spočívající v úmyslu dosáhnout zisku.

⁴⁹ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2014., s 3.

⁵⁰ KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech. Komentář*, s. 4.

Ze shora předestřené výkladu živnostenského zákona lze dovést, že na komerčního množitele dopadá povinnost disponovat oprávněním k provozování živnosti, neboť naplňuje definiční znaky živnosti. V souladu s definicí komerčního množitele a množitele-podnikatele, obsažené v kapitole 1.4.1, lze konstatovat, že zatímco množitel-podnikatel živnostenským oprávněním disponuje, a vykonává tak svou činnost v souladu s živnostenským zákonem, zbylí komerční množitelé živnostenským oprávněním nedisponují, a proto vykonávají činnost v rozporu s živnostenským zákonem. U chovatelů psů s PP lze obecně dovozovat povinnost disponovat živnostenským oprávněním v závislosti na záměru, kterým jsou vedeni a na rozsahu činnosti, obdobně u malých domácích množitelů.

Předseda neziskové organizace OBRAZ – Obránci zvířat Mgr. Marek Voršilka uvedl, že dle statistiky živnostenského rejstříku je 1 739 aktivních živnostenských oprávnění pro obchod se zvířaty pro zájmové chovy⁵¹, do těchto živností nepatří pouze psi. Toto číslo porovnal s počtem chovatelských stanic registrovaných u ČMKU (38 759 k datu 30. 1. 2017). Je proto zřejmý nepoměr počtu aktivních živnostenských oprávnění pro posuzovanou činnost a počtu registrovaných chovatelských stanic, které počet aktivních živnostenských oprávnění více než dvacetkrát převyšují.

2.3.1 Živnost volná a vázaná

Po výkladu znaků živnosti je možné přistoupit k rozlišení mezi živností volnou a vázanou. Živností volnou ve smyslu § 25 živnostenského zákona je dle bodu 5. Přílohy č. 4 živnostenského zákona „chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“. § 73a živnostenského zákona stanovuje, že obsahovou náplň jednotlivých živností a oborů činností živnosti volné, stanoví vláda nařízením. V příloze 4 tohoto nařízení⁵² v bodu 5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby), se uvádí, že náplň je „Chov psů, koček a jiných drobných zvířat či živočichů v zájmových chovech, zoologických a laboratorních zvířat či živočichů a prodej zvířat či živočichů z tohoto vlastního chovu“.

Naopak obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy je již živností vázanou ve smyslu § 23 dle Přílohy č. 2 živnostenského zákona. Obsahová náplň živnosti vázané je stanovena stejným vládním nařízením⁵³: „Nákup zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat určených pro

⁵¹ OBRAZ – OBRÁNCI ZVÍŘAT. *Nefunkční registrace chovů v ČR* [prezentace]. In: Prezentace z konference ČR – Evropská továrna na psy [online]. 16. 9. 2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/wp-content/uploads/2016/09/Prezentace-z-konverence-%C4%8CR-Evropsk%C3%A1-tov%C3%A1rna-na-psy.zip>

⁵² Nařízení č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností

⁵³ Konkrétně v příloze č. 2 s názvem „Obsahové náplně živností vázaných“ v části „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“

zájmové chovy (akvariálních ryb, malých hlodavců a zajíců, psů, koček, exotických zvířat, zejména ptáků, plazů, obojživelníků a bezobratlých a podobně) a v souvislosti s tím i prodej zvířat z vlastního chovu a nákup, nabídka a prodej krmiv, chovatelských zařízení a pomůcek pro zvířata v zájmovém chovu.“

Zde je nutno upozornit na kolizi těchto dvou obsahových náplní živností. Při porovnání obsahové náplně volné živnosti a vázané živnosti lze zjistit, že v obou případech je uvedeno *prodej zvířat z (toboto) vlastního chovu*. Tzn., že pokud osoba prodává štěně z vlastního chovu, formálně naplňuje obsah obou těchto živností. Zákon nijak nestanovuje postup při takové kolizi obsahových náplní, ani vztah speciality; lze jen usuzovat, že by nebylo možné trestat osobu, provádějící prodej zvířat z vlastního chovu na základě živnosti volné s ohledem na zásadu *in dubio mitius*.

Z provedeného výzkumu úřední praxe živnostenských úřadů vyplývá, že nákup psů za účelem jejich chovu a následného prodeje z tohoto chovu je posuzován jako živnost volná; živností vázanou by pak byla spíše činnost spočívající v „překupování“ psů, tj. v dalším prodeji již koupeného jedince. Rozhodný je přitom primární záměr podnikatele – je-li jeho záměrem nakupovat psy a tyto koupené jedince dále prodávat, a v souvislosti s takovou činností prodávat též vzniklé přírůstky, jde o živnost vázanou. Je-li naopak primárním záměrem nakoupit psy za účelem založení chovu, který bude dále rozmnožován, a z tohoto chovu budou vzniklí jedinci prodáváni, půjde o živnost volnou. V podrobnostech viz Přílohu č. 1 – Analýza ustálené úřední praxe při posuzování živností v oblasti chovu psů.

Ze shora uvedených skutečností tak lze činit závěr, že chovatel, který vykonává činnost soustavně a za účelem dosažení zisku, a zároveň splňuje ostatní definiční znaky živnosti, musí disponovat živnostenským oprávněním. Zároveň lze činit závěr, že za účelem chovu psů a jejich rozmnožování je relevantní živnost volná dle bodu 5. Přílohy č. 4 živnostenského zákona.

2.4 Zákon o místních poplatcích

Obec může na základě zákona o místních poplatcích zavést obecně závaznou vyhláškou výběr místního poplatku ze psů. Stanovení poplatků patří do samostatné působnosti obce dle § 14 tohoto zákona. Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitel je definován v § 2 téhož zákona jako fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Sazba může činit až 1 500 Kč za kalendářní rok za jednoho psa. Poplatek ze psů platí jeho držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla držitele.

Dochází tak ke kolizi smyslu a účelu ustanovení, neboť povinnost platit poplatek ze psa má stanovenou držitel psa, v čemž lze spatřovat snahu zákonodárce, aby poplatek platila osoba v místě, kde se skutečně pes nachází, protože v tom místě je venčen a naplňuje tak účel vybírání poplatku,

protože prostředky jsou využívány primárně na úklid a údržbu zeleně a veřejného prostranství, nákup košů pro exkrementy, nákup známek a sáčků na psí exkrementy. Naopak ale je stanoveno, že poplatky platí držitel obci dle místa trvalého pobytu, čímž je předestřený účel poplatku popřen, neboť situace, kdy osoby mají trvalý pobyt na jiném místě, než se skutečně nachází, není ničím výjimečnou, když údaj o trvalém pobytu je dle § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel) pouze evidenčním údajem, bez nutné vazby na pobyt faktický. V takovém případě bude poplatek placen jiné obci, než kde se pes skutečně nachází.

Ve městech, kde je stanovené povinné čipování psů a povinnost majitelů přihlásit psa do evidence je tato evidence provázána právě s místními poplatky ze psů, což usnadňuje kontrolu vybírání těchto poplatků, jakož i kontrolu nad psy na území obce s potenciálním dopadem na zjištění subjektů provádějících rozmnožování psů.

2.5 Povinnosti chovatelů z pohledu právních předpisů

V této kapitole budou popsány povinnosti chovatelů obecně z pohledů výše popsaných právních předpisů, a uvedeny rozdíly v povinnostech chovatele psů s PP a kategorií množitelů, jak byly vymezeny v kapitole 1.4.1. Na tuto kapitolu bezprostředně navazuje kapitola o správněprávních a trestněprávních sankcích.

2.5.1 Živnostenský zákon a zákon o dani z příjmů

Nutnost živnostenského oprávnění, naplnění znaků živnosti a rozlišení druhů živnosti bylo popsáno v kapitolách 1.1.2 a 2.3, ze kterých vyplývá, že chov psů může být živností volnou nebo vázanou. Rozlišování, zda se jedná o živnost volnou nebo vázanou je nutné, jelikož se liší v povinnostech z nich plynoucích.

K provozování živnosti vázané je potřeba oproti živnosti volné navíc dodržovat i podmínky uvedené v § 24 živnostenského zákona o odborné způsobilosti spočívající ve vzdělání zaměřeném na chovatelství zvířat, zootechniku nebo veterinární lékařství a praxi v oboru. V návaznosti na vznik živnosti stanoví § 13a odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání, registrační povinnost jako zvláštní podmínky pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy pro právnické osoby nebo fyzické osoby, která na základě živnostenského oprávnění chovají zvířata určená pro zájmové chovy pro účely obchodu s nimi, nebo s nimi obchoduje. Tyto osoby jsou povinny nejpozději 30 dnů před zahájením nebo ukončením podnikání oznámit výkon živnosti, druhy a počty zvířat příslušné KVS a současně jsou povinny doložit, jakým způsobem bude

zabezpečena péče o zvířata, jejich zdraví a pohodu v případě zahájení činnosti. S existencí živnostenského oprávnění je tak spjata registrační povinnost.

§ 13a odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání stanoví povinnost pro právnické nebo fyzické osoby, které obchodují se zvířaty pro zájmové chovy, vést evidenci o nakoupených a prodaných zvířatech včetně dokladů o původu zvířete a uchovávat ji po dobu tří let. Jinými slovy jde o evidenční povinnost. Navíc v odst. 4 jsou při prodeji každého zvířete povinni poskytnout bezplatně kupujícímu v písemné podobě správné a podrobné informace o podmínkách chovu a péči o zdraví a pohodu kupovaného zvířete. V případě zjištění krajskou veterinární správou závažného nebo opětovného porušení povinností právnické nebo fyzické osoby stanovených tímto zákonem, může podat návrh příslušnému živnostenskému úřadu, aby živnostenské oprávnění zrušil nebo provozování pozastavil.

Další povinností úzce spjatou s živnostenským oprávněním je povinnost platit daň z příjmů dle zákona o daních z příjmů, a to buď na základě § 7 odst. 1 písm. b) zákona o dani z příjmu jako příjem ze živnostenského podnikání, nebo na základě § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dani z příjmu řadící se mezi ostatní příjmy z příležitostné činnosti. V obou případech je základem daně (dílčím základem daně) příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. U ostatních příjmů, tedy příjmy získané bez živnostenského oprávnění, je navíc možnost osvobození příjmů od daně v případě, že jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000 Kč.

Tyto povinnosti se tedy vztahují na chovatele psů s PP mající živnostenský list a množitele-podnikatele, nikoli na komerční množitele bez živnostenského oprávnění. Z důvodu omezení osob, na které toto ustanovení dopadá, byla navržena novela veterinárního zákona, která bude rozebrána v kapitole 4.1.

Živnostenský zákon tak stanoví za povinnost těm chovatelům, kteří provádějí rozmnožování a prodej psů soustavně a za účelem dosažení zisku povinnost disponovat živnostenským oprávněním; právě na existenci živnostenského oprávnění je pak vázána kontrola způsobu realizace živnosti prostřednictvím zákona na ochranu zvířat proti týrání.

2.5.2 Zákon na ochranu zvířat proti týrání a veterinární zákon

Veterinární zákon i zákon na ochranu zvířat proti týrání dopadá na všechny chovatele psů. § 13 zákona o ochraně zvířat proti týrání stanovuje povinnosti při ochraně zvířat v zájmových chovech. Další povinnosti jsou uvedeny v § 4 veterinárního zákona, kde je například stanovena povinnost předcházet poškození jejich zdraví, sledovat zdravotní stav zvířat, bránit vzniku a šíření nálezů, povinnost očkovat, apod. Příkladem porušení povinností může být neposkytnutí vody za účelem stálého přístupu kojícím fenám a štěňatům [porušení § 4 odst. písm. 1 c) bod 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání], dále nevyhovující zoohygienické podmínky (přítomnost rozkládající se

moči, zbytky výkalů – nedostatečný a nepravidelný úklid) nebo zanedbání péče o zvířata (nevyčesávaná, nestříhaná a nemytá srst), čímž dochází k porušení ustanovení § 13 odst. 1 a zákona na ochranu zvířat proti týrání. Příkladem porušení veterinárního zákona je neprokázání platné vakcinace proti vzteklině u psů chovatelem, jak ukládá veterinární zákon.

V § 7a zákona o ochraně zvířat proti týrání je uvedeno, že podmínky chovu psů a koček, pokud se jedná o chovná zvířata, jsou dále konkretizovány vyhláškou⁵⁴. Tato vyhláška specificky upravuje podmínky pro chov psů i koček, například stanovuje maximální počet vrhů u chovné feny i chovné kočky jako 3 za období 24 měsíců, nebo minimální věk pro odběr štěňat od feny na 50 dnů. Taktéž stanovuje, v jakém věku zvířat je přípustná jejich reprodukce. Tato vyhláška ale platí pouze pro sdružení právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat, a chovatele, kteří jsou jejich členy, nebo podnikatele, kteří se v rámci podnikatelské činnosti zabývají chovem zvířat. To znamená, že je zde limitace okruhu povinných osob, na které se vyhláška vztahuje. Podle dosud vymezených pojmů tedy tato vyhláška platí pouze pro chovatele psů s PP a pro množitele-podnikatele, avšak nikoli na komerční množitele.

2.5.3 Místní právní předpisy

Další povinnosti, které dopadají obecně na chovatele, tedy jak na chovatele psů s PP, tak na skupiny množitelů, mohou být stanovovány místními právními předpisy. Jak již bylo popsáno v podkapitole 2.1.1 o povinném čipování psů, mnoho měst již má zavedenou povinnost čipování psů obecně závaznou vyhláškou, tzn. povinností pro chovatele obecně trvale označit psa mikročipem v těch obcích, kde je to stanoveno.

Další povinnost, kterou je možné zavést pro chovatele obecně, je povinnost přihlásit psa do evidence, kterou vede obec, a to na základě pravomoci obcím svěřené dle § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tato evidence pak může být podkladem pro výběr místních poplatků ze psů; naopak kontrolou platby poplatků ze psů může být ověřována povinnost evidovat psa v příslušné evidenci. Obec může na základě zákona o místních poplatcích vybírat místní poplatky ze psů, které zavedla obecně závaznou vyhláškou. Další povinností se tedy stává platit poplatky za psa každý rok.

Tyto povinnosti se vztahují na všechny chovatele, tj. mimo chovatele psů s PP a chovatele-podnikatele i na komerčního či malého domácího množitele, jejichž psy je bez místních právních předpisů obtížné evidovat.

⁵⁴ Vyhláška č. 21/2013, o stanovení podmínek při chovu psů a koček

2.5.4 Povinnosti chovatelů psů s PP

Oproti povinnostem, které chovatelům psů vznikají z právních předpisů, mají chovatelé psů s PP i další povinnosti nevyplývající z legislativy. Chovatele psů s PP pak musí, za účelem získání PP pro narozené psy, dodržovat předpisy ČMKU, případně další předpisy chovatelského klubu, jehož jsou fakultativně členem.

Chovatel psů s PP musí např. vést knihu krytí pro každého svého chovného psa a knihu odchovu pro každou svou chovnou fenu. Dále musí strpět provedení zkoušky DNA k ověření identity vrhu v případech odůvodněné pochybnosti o původu vrhu. A pokud test DNA potvrdí rozpor s potvrzenými údaji na krycím listu, nebudou vystaveny průkazy původu celému vrhu nebo bude zrušena jejich platnost. Pokud chovatel psů s PP neuhradí náklady na provedení testu DNA nebo odmítne provedení testů DNA, ČMKU může pozastavit jeho chovatelské činnosti. Také musí strpět provedení kontroly stavu chovu, případně identity chovaných či držených jedinců (v místě chovu se souhlasem majitele/držitele anebo na dohodnutém místě), podmínek života psů, kontroly čipu nebo tetování nebo pomocí DNA zkoušky (pokud je to možné). Dále musí strpět provedení vyšetření v případě podezření na skrytou vadu nebo provedení zákroku k zakrytí této vady, kdy sankcí je vyloučení daného jedince z chovu.

Kluby mají své kontrolní orgány, které dohlíží na dodržování řádu. Pokud zjistí porušení řádu, postupuje se podle kárného řádu daného klubu a v případě závažnějších porušení se podává podnět kynologické organizaci ČMKU. Pokud chovatel psů s PP poruší povinnosti vyplývající z řádu ČMKU nebo z pravidel chovatelského klubu, je kárně odpovědný a je mu uloženo kárné opatření. Mezi porušované povinnosti patří například nechtěné krytí, více vrhů jedné feny za rok, rozmnožování plemene bez PP, krytí bez platného genetického nebo klinického vyšetření, odchov štěňat feny z chovu vyloučené apod. Kárným opatřením může být napomenutí, důtka, pokuta, pozastavení klubových služeb, podmínečné vyloučení, trvalé vyloučení, dočasný nebo trvalý zákaz chovu. Konkrétní opatření si každý chovatelský klub stanoví sám.

Řád ochrany zvířat při chovu psů, který si jako metodiku nechala vypracovat ČMKU, stanovuje podmínky a pravidla chovu a ustájení psů podle požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu. Řád ochrany zvířat při chovu psů je základním předpisem vydaným ČMKU pro zájmový chov plemen psů začleněných do ČMKU. Popisuje základní biologickou charakteristiku psa, fyziologické a etologické nároky psa, cíle chovu, stanovuje nároky na objekt, zařízení a vybavení pro chov psů v bytě i mimo byt, velikosti a materiály kotců a boxů, teplotu místa držení psů, podmínky manipulace se psy, povinnost očkovat a odčervovat, kontrolovat pravidelně zdravotní stav psa, povinnost psa čipovat nebo tetovat, zákaz kupírování uší, podmínky pro

přepravu zvířat, podmínky pro chovné psy a feny, kde stanoví věk pro reprodukci psů, maximální počet vrhů u chovné feny, minimální věk pro odběr štěňat a jiné podmínky.

Z této kapitoly je tedy možné vyvozovat rozdílné povinnosti pro chovatele psů s PP a pro množitele se závěrem, že povinnosti chovatele psů s PP kvantitativně překračují povinnosti množitele a škála postihů za jejich porušování je tedy u chovatele psů s PP širší.

2.6 Správní a trestní odpovědnost na úseku chovu psů

V kontextu uvedených povinností chovatelů, tedy chovatelů psů s PP i množitelů obecně, je vhodné poukázat i na sankce, které tyto osoby postihují v případě porušení jejich povinností. Ve většině případů jde o porušení právních předpisů, jejichž porušení je předmětem správního trestání, avšak v závažnějších případech může jednání osob dosahovat intenzity trestných činů.

2.6.1 Správní delikty

Správní delikty na úseku ochrany zvířat lze dělit podle subjektu na správní delikty fyzických osob (přestupky) a na správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (jiné správní delikty). Správní delikty na úseku chovu psů jsou upraveny ve více zákonech a v této kapitole budou vyjmenovány jen vybrané.

Nejdůležitější právní normy, které přispívají k ochraně psů při chovu, jsou obsaženy v § 7a, § 13 odst. 1 a 3 a § 13a zákona na ochranu zvířat proti týrání a § 4 veterinárního zákona, jak bylo popsáno v kapitole 2.5.2.

Trestnost za porušení § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání, stanovující podmínky chovu psů a koček, je však založena pouze u sdružení právnických nebo fyzických osob a chovatelů, kteří jsou jejich členy, nebo podnikatelů; vždy nadto jen tehdy, zabývají-li se chovem zvířat. Skutkovou podstatu přestupku v důsledku porušení § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání naplní fyzická osoba jako chovatel dle § 27 odst. 2 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání (avšak toliko za podmínky, že jde o sdružení chovatelů, jejich členy, kdy tato podmínka vyplývá ze samotného § 7a téhož zákona) a skutkovou podstatu správního deliktu v důsledku porušení § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání naplní právnická nebo podnikající fyzická osoba dle § 27a odst. 7 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Právní předpis přitom stanoví za přestupek i správní delikt, kterého se fyzická nebo právnická osoba dopustí porušením § 7a téhož zákona, sankci pokuty ve výši do 200 000 Kč. V případě přestupku je sankce stanovena v § 27 odst. 12 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání, v případě jiného správního deliktu v § 27a odst. 20 písm. b) téhož zákona. Hraniční sazba pokuty je tak pro fyzickou nepodnikající, fyzickou podnikající i právnickou osobu shodná.

Vztaženo k v této práci vymezeným skupinám chovatelů tak mohou být za porušení § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání trestáni chovatelé psů s PP (z titulu členství ve sdružení fyzických osob zabývajících se chovem zvířat; není tak rozhodné, zda jsou či nejsou podnikatelé), množitelé-podnikatelé (z titulu podnikání), naopak nemůže být trestán malý domácí množitel (neboť není podnikatelem) a zbylí komerční množitelé (neboť ti též nejsou podnikateli, oproti množitelům-podnikatelům), za předpokladu, že nejsou sdružení.

Trestnost za porušení § 13 odst. 1 a 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání, stanovující povinnosti k ochraně zvířat v zájmovém chovu, je založena u fyzických osob nepodnikajících dle § 27 odst. 2 písm. f) téhož zákona a u fyzických osob podnikajících a právnických osob dle § 27a odst. 3 písm. d) téhož zákona pouze pro jednání spočívající v zamezení úniku zvířete (který není pro účely této práce relevantní). Ve zbytku zůstávají právní normy obsažené v § 13 odst. 1 a 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání imperfektními, neboť právní předpisy nestanoví sankci za jejich porušení.

Trestnost za porušení § 13a zákona na ochranu zvířat proti týrání, stanovující zvláštní podmínky pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy, zejména stanoví zvláštní registrační, evidenční a oznamovací povinnost u KVS, dopadá toliko na fyzické osoby podnikající a právnické osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění, které se jeho porušením dopustí správního deliktu dle § 27a odst. 9 zákona na ochranu zvířat proti týrání, za který se uloží sankce pokuty ve výši do 200 000 Kč dle § 27a odst. 20 písm. b) téhož zákona.

Vztaženo k v této práci vymezeným skupinám chovatelů tak mohou být za porušení § 13a zákona na ochranu zvířat proti týrání trestáni chovatelé psů s PP (vykonávají-li činnost v oblasti chovu psů na základě živnostenského oprávnění), množitelé-podnikatelé, naopak nemůže být trestán malý domácí množitel (neboť není podnikatelem) a zbylí komerční množitelé (neboť ti též nejsou podnikateli, oproti množitelům-podnikatelům).

Trestnost za porušení § 4 veterinárního zákona, který stanoví další povinnosti chovatele ve vztahu k ochraně zdraví zvířat, je založena u fyzických osob, kteří jeho porušením naplňují skutkovou podstatu přestupku dle § 71 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona se sankcí pokuty do výše 5 000 Kč v blokovém řízení dle § 71 odst. 2 písm. a) veterinárního zákona nebo do výše 10 000 Kč ve správním řízení, dle § 71 odst. 2 písm. b) veterinárního zákona, i na právnické osoby, které se porušením § 4 veterinárního zákona dopustí jiného správního deliktu dle § 72 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona se sankcí do 300 000 Kč dle § 72 odst. 3 písm. a) veterinárního zákona. Tento zákon již, oproti zákonu na ochranu zvířat proti týrání, významně rozlišuje v horních hranicích ukládaných pokut, zda se jedná o přestupek, nebo zda se jedná o správní delikt právnické osoby či podnikající fyzické osoby.

Vztaženo k v této práci vymezeným skupinám chovatelů tak mohou být za porušení § 4 veterinárního zákona trestány všechny skupiny chovatelů.

Obecně pak na každého dopadá zákaz týrání zvířete stanovený v § 2 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání; v případě týrání zvířete je pak správní orgán oprávněn, u fyzické osoby nepodnikající dle § 27 odst. 13 zákona na ochranu zvířat proti týrání, u fyzické osoby podnikající nebo právnické osoby dle § 27a odst. 21 téhož zákona, uložit trest propadnutí zvířete nebo zákaz chovu zvířat na dobu až 5 let. V případě týraného zvířete je pravomocí obecního úřadu obce s rozšířenou působností plynoucí z § 24a odst. 1 rozhodovat o zvláštních opatřeních definovaných v § 28a a § 28b na návrh KVS a o předběžné náhradní péči podle § 28c, včetně náhrady nákladů řízení za toto opatření. Mezi tyto zvláštní opatření patří umístění týraného zvířete do náhradní péče, nařídít chovateli snížit počet zvířat, nařídít chovateli pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat, nařídít utracení zvířete. Odvolání proti rozhodnutí o zvláštních opatřeních nemá odkladný účinek.

Působnosti k projednávání správních deliktů jsou výkonem přenesené působnosti dle § 29b zákona na ochranu zvířat proti týrání. Přestupky a jiné správní delikty dle zákona na ochranu zvířat proti týrání projednává v prvním stupni úřad obce s rozšířenou působností (§ 28 odst. 6 zákona na ochranu zvířat proti týrání). K řízení o přestupku si obecní úřad obce s rozšířenou působností musí vyžádat odborné vyjádření orgánů veterinární správy podle § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Toto odborné vyjádření je třeba považovat za závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu.⁵⁵ Přestupky a jiné správní delikty dle veterinárního zákona projednává zásadně v prvním stupni KVS (§ 74 odst. 1 veterinárního zákona).

Na řízení o správních deliktech se užije správní řád.

Pokuty uložené dle zákona na ochranu zvířat proti týrání vybírá pokutu orgán, který ji uložil; jejím příjemcem je přitom též orgán (§ 28 odst. 7 zákona na ochranu zvířat proti týrání), oproti pokutám uloženým dle veterinárního zákona, které též vybírá orgán, který ji uložil, avšak příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu (§ 74 odst. 3 veterinárního zákona).

⁵⁵ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 8. 2011, č. j. 51 A 21/2010 – 49: „O tom, zda byl spáchán přestupek týrání zvířat ve smyslu § 4 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, rozhoduje příslušný správní orgán v přestupkovém řízení, nikoli orgán veterinární správy. Ten totiž v takovýchto případech pouze vydává závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu z roku 2004, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Účelem závazného stanoviska je toliko podat odborné závěry k projednávané věci, v daném případě to, zda se jednalo o týrání zvířat, či nikoliv. Právní hodnocení přestupkové věci do něj však nepatří, a proto obsahuje-li je, jako by nebylo.“

Kromě postihů, které se týkají ochrany zvířat, existuje další řada postihů, kdy některé z nich již byly zmíněny v předchozích částech této práce. Například porušení povinností plynoucí z živnostenského zákona. U komerčního množitele můžou nastat dvě situace, komerční množitel živnostenské oprávnění buď má (pak se jedná o množitele-podnikatele), ale pouze jako ohlašovací živnost volnou, nikoli jako živnost vázanou na obchodování se zvířaty, nebo nemá živnostenské oprávnění vůbec. Pokud má zřízenou alespoň živnost volnou, podléhá živnostenské kontrole a dopadá na něho odpovědnost za správní delikty uvedené v § 62 živnostenského zákona, které však nemají žádnou relevanci k regulaci chovu psů či výkonu samého speciálního předmětu živnosti.

Pokud živnost nemá vůbec, dopouští se přestupku jako fyzická osoba, dle § 61 odst. 3 písm. a), pokud provozuje živnost volnou bez příslušného oprávnění, nebo dle písm. b), provozuje-li bez příslušného oprávnění živnost vázanou. Za přestupek dle § 61 odst. 3 písm. a) se uloží pokuta do 500 000 Kč, dle § 61 odst. 4 písm. c) živnostenského zákona a v případě přestupku dle § 61 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona se uloží pokuta do 750 000 Kč, dle § 61 odst. 4 písm. d) živnostenského zákona.

Dalších správních deliktů se můžou chovatelé dopustit při porušení povinností plynoucí z obecně závazných vyhlášek stanovující povinnost trvale označit psy a přihlásit je do evidence, a to dle § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání, který opravňuje obce tuto povinnost obecně závaznou vyhláškou stanovit ve spojení s § 27 odst. 1 písm. q) a odst. 12 písm. c) téhož zákona, za který je možné uložit pokutu do 50 000 Kč a stejná výše platí i pro právnické a podnikající fyzické osoby podle § 27a odst. 1 písm. n) a odst. 20 písm. c).

Zákon na ochranu zvířat proti týrání tak jako speciální právní úprava k zákonu o přestupcích stanoví přísnější sankce za porušení obecně závazné vyhlášky, než lze obecně uložit dle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích.

2.6.2 Trestní zákoník

V těch nejzávažnějších případech týrání a zanedbávání péče o zvíře se jedná o přečiny, které se postihují podle § 302 a § 303 trestního zákoníku. Skutkovou podstatou trestného činu týrání zvířete je týrání zvířete zvláště surovým nebo trýznivým způsobem nebo stejným způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném. Za takové jednání hrozí trest odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci. Zvýšená trestní sazba je v případě recidivy, při způsobení trvalých následků na zdraví nebo smrti, nebo spáchání na větším počtu zvířat. Skutková podstata trestného činu zanedbání péče o zvíře z nedbalosti postihuje ty pachatele, kteří zanedbají potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž jsou povinni se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt. Za toto jednání jim hrozí trest odnětí svobody až na šest měsíců, zákaz činnosti nebo propadnutí věci. Trestní sazba se opět zvyšuje u většího počtu zvířat.

Dále v mezích trestního práva lze uvažovat v případě naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu neoprávněného podnikání dle § 251 trestního zákoníku, a to dle míry nebezpečnosti a rozsahu⁵⁶. O dalších trestněprávních aspektech však není možné pojednávat z důvodu limitace rozsahu této práce.

⁵⁶ LE FAY, Monika et al. *Černý obchod se psy*. In: Reportéři ČT [televizní pořad]. Praha: ČT1, 18. 8. 2014, 21:30, 10 min. Přepis pořadu dostupný v databázi Anopress. Záznam pořadu dostupný také z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1142743803-reporteri-ct/214452801240032/video/344956>

3 Regulace chovu psů

K zodpovězení otázky, který chov psů je neregulovaný, je zapotřebí vymezit, jaké regulace dopadají na jednotlivé druhy chovů psů, tak jak byly dle skupin chovatelů vymezeny v kapitole 1.4. Následně bude možné konstatovat, na které druhy chovů regulace nedopadá; teprve takové chovy psů bude možné označit za neregulované.

Rovněž je nutné předeslat, že jen okrajový dopad regulace, nebo regulace nikoliv komplexní, případně nikoliv taková, která by skutečně a účinně stanovovala pravidla pro vedení chovu psů alespoň v jeho podstatných rysech, nelze označovat za regulaci, která činí chovy psů regulovanými. Dílčí dopad jiné regulace na určitý druh chovu psů z něj nemůže činit chov regulovaný, neboť kupříkladu pravidlo zakazující týrat psy je natolik obecné, že neupravuje chov jako speciální činnost mající svá specifika. Neregulovaným chovem psů je tak nutno rozumět takový chov, který není regulován komplexně, nebo alespoň v jeho podstatných náležitostech.

3.1 Regulace dopadající na všechny chovatele

Na všechny skupiny chovatelů, tj. jak na množitele-podnikatele, malé domácí množitele, chovatele psů s PP a komerční množitele, dopadají obecná pravidla, která lze označit za pravidla „styku se psy“, nedopadající pouze na chovatele, ale na každého ve styku se psem. Těmito pravidly jsou pravidla obsažená v § 4 zákona na ochranu zvířat proti týrání, která popisují činnost legislativně nazvanou jako „týrání zvířat“, zakázanou § 2 téhož zákona (v podrobnostech viz kapitolu 2.1 a 2.5.2). Zákaz týrání zvířat tak sice dopadá na všechny skupiny chovatelů, ale tím, že dopadá na podstatně širší okruh adresátů práva, nepřináší žádné speciální pravidlo právě pro chování, ani komplexně neupravuje způsob, kterým má být chov psů veden. Do jisté míry tak reguluje chov psů jako takový, nestanoví však žádná zvláštní pravidla pro chov za účelem rozmnožování psů. Shodný dopad má regulace obsažená v trestním zákoníku (v podrobnostech viz kapitolu 2.6.2).

Dále na všechny skupiny chovatelů mohou dopadat obecně závazné vyhlášky (v podrobnostech viz kapitolu 2.1.1, 2.4 a 2.5.3), jsou-li vydány. Jejich regulativní dopady jsou však značně omezené a jejich regulativní účinek je spíše ve vztahu k chovu zvířete v zájmovém chovu, nikoliv k výše vymezeným druhům chovů, jejichž cílem je rozmnožování a prodej psů. Jediný jejich regulativní dopad může spočívat v povinnosti evidence psů, která však nenormuje samotná pravidla chovu, ale spíše dává orgánům veřejné moci přehled o existenci chovů psů.

Rovněž § 4 veterinárního zákona má obecné regulativní dopady na všechny chovatele (v podrobnostech viz kapitolu 2.5.2). Stanoví dílčí povinnosti každého chovatele, naopak nestanoví žádná zvláštní pravidla pro chov za účelem rozmnožování psů.

Posledním regulativem dopadajícím na všechny chovatele je § 13 odst. 1 a 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání (v podrobnostech viz kapitolu 2.1 a 2.5.2). Taková regulace by mohla být účinná a dopadat též na chovy za účelem rozmnožování psů, pokud by byla vynutitelná. Vzhledem k tomu, že za porušení této regulace není zákonem stanovena sankce, jedná se o regulaci *de iure*. *De facto* však chovy psů nereguluje.

3.2 Regulace, které dopadají jen na některé chovatele

Podstatným regulativem chovů za účelem množení psů je § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání (v podrobnostech viz kapitolu 2.1 a 2.5.2). Z důvodu omezení jeho působnosti jen na některé subjekty práva, jak bylo popsáno v kapitole 2.5.2 a 2.6.1, však reguluje pouze množitele-podnikatele a chovatele psů s PP, naopak malé domácí množitele s určitostí nereguluje. Regulativní dopad na komerční množitele je nejistý, neboť regulativ dle § 7a zákona na ochranu zvířat na komerční množitele nedopadá (není-li komerční množitel členem sdružení zabývajících se chovem zvířat), neboť je navázán na živnostenské oprávnění, které komerční množitel nemá. Regulativní účinek § 7a zákona na ochranu zvířat je tak potlačen, neboť sám § 7a omezuje svou závaznost pro osoby, které jsou podnikateli nebo členy zájmových sdružení, zabývajících se chovem psů. Z tohoto důvodu je v legislativním procesu návrh novely veterinárního zákona, který by povinnost obsaženou v § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání rozšířil na širší okruh subjektů (v podrobnostech viz kapitolu 4.1).

Omezené dopady má též regulace obsažená v § 13a zákona na ochranu zvířat proti týrání, upravující zvláštní podmínky pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy, včetně prodeje zvířat ze zájmových chovů (v podrobnostech viz kapitolu 2.1 a 2.5.1), neboť dopadá jen na držitele živnostenských oprávnění, tedy typicky na chovatele psů s PP, vždy na množitele-podnikatele. Nedopadá naopak na komerčního množitele, ač by na něj dopadat měl, a to z obdobných důvodů jako při dopadu § 7a zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Posledním regulativním prvkem je § 24 živnostenského zákona, který stanoví živnosti vázané a podmínky získání oprávnění k jejich výkonu. Povinnost disponovat příslušným vzděláním nebo praxí v oboru je nepochybně regulativním prvkem zásadním, avšak na vymezené chovatele nedopadá, neboť primární náplní jejich činnosti je rozmnožovat psy v rámci vlastního chovu, nikoliv nakupovat psy za účelem jejich dalšího prodeje. Taková regulace tak dopadá pouze na takové chovatele, kteří primárně překupují psy, a v rámci takové činnosti též psy chovají a odprodávají jejich štěňata.

3.3 Druhy chovů psů z hlediska jejich regulovanosti

Chov provozovaný množitelem-podnikatelem je chovem, který je regulovaný. Na takový chov dopadají veškeré právní předpisy, které chovy regulují; regulací, která na něj fakticky nedopadá, je regulace obsažená v § 13 odst. 1 a 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání, neboť právní předpis nestanoví za porušení tohoto ustanovení sankce a zpravidla ani regulace vyplývající z podmínek odborné způsobilosti získání živnosti vázané dle § 24 živnostenského zákona. Regulace chovu množitele-podnikatele je tak zcela dostatečná. V souladu s cíli práce vymezenými v úvodu lze činit závěr, že chovy vedené množitelem-podnikatelem nejsou obecně problematické ve vztahu k péči chovaných psů.

Chovatel psů s PP je také regulován dostatečně. Nedopadá na něj sice registrační, oznamovací a evidenční povinnost dle § 13a zákona na ochranu zvířat proti týrání, ani povinnost odborné způsobilosti dle § 24 živnostenského zákona, avšak chov psů s PP by byl výrazně regulován i bez dopadů legislativy, neboť chov psů s PP je regulován předpisy ČMKU, přičemž taková regulace je sama o sobě zcela dostatečná, zároveň je členství v ČMKU faktickou podmínkou pro chovatelství psů s PP.

Malý domácí množitel je – vyjma obecných ustanovení o přístupu k psům – neregulován.

Komerční množitel je vždy regulován jen obecnými ustanoveními o přístupu k psům. Podstatné regulativy (zejména obsažené v § 7a a § 13a zákona na ochranu zvířat proti týrání) na něj nedopadají, neboť nenaplnuje jejich hypotézu (není podnikatel), ač by podnikatel být měl. V té souvislosti je nutné konstatovat, že chov komerčního množitele je v zásadě chovem neoprávněným, a absence jeho regulace vyplývá z jeho neoprávněnosti. Je však chovem neoprávněným pouze ve vztahu k živnostenskému zákonu; ve zbytkové sféře právních předpisů upravujících chovy je však chovem oprávněným, pouze neregulovaným. Právní předpisy upravující chovy totiž nestanoví dispozici živnostenského oprávnění jako podmínku chovu.

Z pohledu živnostenského zákona tak jde o chov neoprávněný. Z hlediska ostatních právních předpisů, o kterých pojednává tato práce, jde o chov neregulovaný. Z takového zjištění lze činit dílčí závěr, že důvodem absence regulace je vázání působnosti právních předpisů jen na podnikatele. V právním řádu České republiky tak neabsentují právní předpisy, které by upravovaly chov, avšak zbytečně omezují svou aplikaci jen na osoby, které disponují živnostenským oprávněním k chovu psů.

3.4 Regulace množiren

Jedním z cílů práce bylo identifikovat důvody, pro které existují množírny, ve kterých jsou psi chováni v nevhodných podmínkách. Z definice množírny (v podrobnostech viz kapitolu 1.5),

kteřou je každé místo, kde dochází k produkci psů bez PP, a v kontextu shora uvedených skutečností stran dopadů regulace na druhy chovů, lze činit závěr, že každý neregulovaný chov je realizován v množírně, avšak problematické množírny jsou jen některé, přičemž záleží na druhu realizovaného chovu.

Chov realizovaný množitelem-podnikatelem je množírnou, avšak z důvodu komplexnosti regulace takového chovu není chovem problematickým. Oproti tomu množírny provozované malými domácími množiteli a komerčními množiteli jsou postiženy zásadním deficitem regulace, nebo možností regulaci aplikovat, a proto umožňují realizaci činnosti za nevhodných podmínek k chovu.

Lze proto činit závěr, že deficit regulace, který je příčinou neuspokojivého stavu v množírnách, je relevantní v případě množíren provozovaných malými domácími množiteli a komerčními množiteli.

4 Legislativní změny

V této kapitole budou popsány aktuálně i dříve navrhované legislativní změny a návrhy přijaté na evropské úrovni.

4.1 Novela veterinárního zákona

Vláda předložila dne 26. 7. 2016 sněmovně Vládní návrh zákona, kterým se mění veterinární zákon. Zástupce navrhovatele je ministr zemědělství. Předseda sněmovny projednání zákona doporučil 2. 8. 2016 a návrh zákona byl rozeslán poslancům jako tisk 881/0. Projednání tisku bylo zařazeno na pořad 56. schůze, která je naplánována od 4. 4. 2017.

Tato novela má mimo jiné zavést registrační povinnost pro chovatele, kteří nemají živnostenské oprávnění a kteří chovají 5 a více fen starších 12 měsíců. Tuto povinnost totiž mají aktuálně podle § 13a odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání pouze ti chovatelé, kteří živnostenské oprávnění mají (v podrobnostech viz kapitolu 2.1 a 2.5.1). Registrační povinnost spočívá v povinnosti oznámit KVS nebo Městské veterinární správě Státní veterinární správy nejpozději do 7 dnů ode dne, kdy počet chovaných psů samičího pohlaví starších 12 měsíců dosáhl 5 a více chovaných zvířat údaj o počtu chovaných zvířat a místu jejich chovu. Za chovatele tvořící domácnost může oznamovací povinnost splnit jeden z nich. Tato nově zavedená registrační povinnost se nevztahuje na osobu, jejíž oznamovací povinnost upravuje jiný právní předpis⁵⁷. Dále se také nevztahuje na osobu, jejíž právo nebo povinnost držet, cvičit nebo používat psa stanoví jiný právní předpis, zejména na chovatele služebních psů, psů se zvláštním výcvikem, vodících psů, asistenčních psů, psů určených k odhalování výbušnin a loveckých psů.

Z důvodové zprávy uvedené novely vyplývá, že cílem této novely je informovanost orgánů veterinární správy o skutečnosti, že osoba chová větší množství psů. „Podle stávající právní úpravy existuje registrační povinnost pouze pro osoby, které mají živnostenské oprávnění. Povinností podle stávající právní úpravy nepodléhají osoby, které chovají psy bez živnostenského oprávnění (a případně s nimi obchodují). Jedná se především o tzv. množírny, kde jsou zvířata chována v nevyhovujících podmínkách a KVS o nich nemá žádný přehled. Předložený návrh předpokládá, že by všichni chovatelé většího množství psů samičího pohlaví měli povinnost před zahájením nebo ukončením chovatelské činnosti oznámit tuto skutečnost KVS. Cílem navrhované úpravy je stanovit oznamovací povinnost chovatelům psů, kteří chovají 5 a více psů samičího pohlaví starších

⁵⁷ Konkrétně v § 13a odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání.

12 měsíců a tím přispět k odstranění závadného stavu, který spočívá v nelegálním množení psů v nelegálních podmínkách.⁵⁸

Důvodová zpráva k novele dále předpokládá, že oznámení chovatele, který chová pět a více psů starších dvanácti měsíců spolu s uvedením všech náležitostí zabere cca 10–15 minut, tj. pro chovatele bude představovat finanční zátěž v rozsahu cca 30 až 44 Kč.

Podle důvodové zprávy spatřuje návrhovač přínos u registrační povinnosti pro KVS, které tak budou moci kontrolovat zájmové chovy psů, ale i pro potencionální chovatele zájmových psů, tedy zájemce o koupi psů. V důsledku registrace těchto chovatelů, kteří chovají a prodávají štěňata z těchto chovů, a jejich hlášení, by mělo dojít k eliminaci těch chovů zvířat, ve kterých jsou zvířata v nevhodných podmínkách chována a množena a na trhu by se tudíž neměli objevovat psi pocházející z množení s nevhodnými podmínkami chovu.

S uložením registrační povinnosti je nutné vložit i nové ustanovení do části o správních deliktech. Novela takto činí v § 71 u přestupků fyzických osob a v § 72 navrhované novely u správních deliktů u právnických a podnikajících fyzických osob. Za přestupek by tak měla hrozit pokuta do 5 000 Kč v blokovém řízení, ve správním řízení do 10 000 Kč. U správních deliktů právnických osob by hrozila při nesplnění registrační povinnosti pokuta do 300 000 Kč.

Nezisková organizace OBRAZ – OBRÁNCI ZVÍŘAT v čele s její předsedou Mgr. Markem Voršílkou zjišťovala, kolik je v ČR registrovaných chovů, a to prostřednictvím žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručených všem KVS. Byla jim doručena odpověď od Státní veterinární správy, které všechny KVS tyto žádosti postoupily, dle které je v celé ČR registrováno pouze 49 komerčních chovů psů. Z dalších zjišťování pak vyplynulo, že mnozí množitelé, kteří mají zřízené živnostenské oprávnění, nejsou u SVS registrováni.⁵⁹

Vladimíra Tichá jako zástupce organizace ČMKU uvedla na této konferenci, že postup živnostenských úřadů je nejednotný, neboť posuzování, zda byly naplněny znaky živnosti, se u jednotlivých živnostenských úřadů liší. Nejednotnosti úřední praxe živnostenských úřadů je v této práci pojednáno více v kapitole 2.3.1 a v Příloze č. 1 – Analýza ustálené úřední praxe při posuzování živností v oblasti chovu psů. Vladimíra Tichá dále k této novele vytkla, že tato novela týkající se

⁵⁸ Důvodová zpráva k *Vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony*. ve sněmovním tisku 881/0, s. 30. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=881&CT1=0>

⁵⁹ OBRAZ – OBRÁNCI ZVÍŘAT. *Nefunkční registrace chovů v ČR* [prezentace]. In: *Prezentace z konference ČR – Evropská továrna na psy* [online]. 16. 9. 2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/wp-content/uploads/2016/09/Prezentace-z-konference-%C4%8CR-Evropsk%C3%A11-tov%C3%A1rna-na-psy.zip>

počtu fen a jejich věku, opomněla na feny kastované a na starší feny v postprodukčním věku, neboť tyto dvě skupiny nejsou množiteli užívány.

Jako další je v novele navrženo do § 61 odst. 1 písm. b) za slovo „nákazy“ vložit slova „nebo podezření z týrání zvířete, čímž by bylo přidáno mezi povinnosti veterináře uvědomit KVS o podezření z týrání zvířete.

Porovnáním postihu chovatelů dle aktuální právní úpravy a této navrhované novely lze zjistit, že sankce oproti stávajícím jsou značně nižší. Jak již bylo popsáno v kapitole o správních deliktech (2.6.1), provoz množírny jako neregulovaného chovu bez živnostenského oprávnění je správním deliktem podle § 63 odst. 2 písm. a) živnostenského zákona a hrozí za něho pokuta až do výše 500 000 Kč. Provoz množírny s živnostenským oprávněním, ale bez splnění registrační povinnosti je správním deliktem podle § 27a odst. 9 zákona na ochranu zvířat proti týrání, za nějž dle odst. 20 písm. b) hrozí pokuta až do výše 200 000 Kč. Vystává tedy otázka, v jaké míře tato novela přinese zlepšení a pokud vůbec, když mají množitelé již v současné vyjma registrační povinností další povinnosti, kterou v praxi neplní, jak by je mohla ještě nižší pokuta donutit povinnost plnit. Naopak tato novela ve větší míře dopadne na chovatele psů s PP, kteří nenaplní definiční znaky živnosti, přičemž nebylo záměrem zákonodárce takové subjekty postihovat.

4.2 Usnesení Evropského parlamentu

Na konci února 2016 přijal Evropský parlament nezávazné usnesení o zavedení kompatibilních systémů registrace zvířat v zájmovém chovu ve všech členských státech (2016/2540(RSP)) pro úvahy *de lege ferenda* v evropském právu. „Evropský parlament vyzval Komisi, aby zajistila, aby všechny členské státy měly kompatibilní databáze psů a koček a zvážily zavedení databází i pro ostatní domácí mazlíčky. Výzva vychází z úvahy, že mnoho členských států již povinné systémy pro identifikaci a registraci takových zvířat má. Evropský parlament se domnívá, že harmonizace požadavků na identifikaci a registraci psů a koček by omezila příležitosti pro padělání dokumentů a nezákonný obchod, a tak by došlo ke zlepšení životních podmínek zvířat, veřejného zdraví a zdraví zvířat.“⁶⁰

Nezisková organizace s významnou činností v této oblasti, EU Dog and Cat Alliance⁶¹, doporučuje evropskou legislativu obsahující povinné označování a registraci psů a koček v patřičné

⁶⁰ BALOUNOVÁ, Eva. *Regulace chovu a obchodu se psy v EU: problematika tzv. psích množíren v právních úpravách členských států Evropské unie* [online]. Praha: Parlamentní institut, srpen 2016. s. 6 [cit. 2016-11-23]. Srovnávací studie, č. 4.023. ISSN 2533-4131. Dostupné z: <http://www.psp.cz/doc/00/09/38/00093886.pdf>

⁶¹ EUROPEAN DOG & CAT ALLIANCE. *Dog and cat welfare*. [online]. European dog&cat alliance, © 2017. Dostupné z: <https://www.dogandcatwelfare.eu/>

vyhovující databázi, která by byla propojena s evropskou databází, a dále registrace, resp. nutné povolení všech chovatelů za účelem obchodu. Považuje za vhodné zavést na evropské úrovni povinné čipování psů a veřejné registry celoevropsky propojené a dále důkladnou inspekci a kontrolu dodržování již existujících předpisů.

Další angažovaná organizace, Vier Pfoten (Four Paws), doporučuje zejména právně závaznou regulaci na úrovni EU pro registraci, očkování a označování všech psů mikročipem, včetně přijetí obdobných opatření na národních úrovních – to se týká aplikace mikročipu a povinné registrace ve veřejném registru. Dále by dle této organizace měly být upraveny podmínky pro chovatele, zejména jejich vzdělávání. Dále organizace upozorňuje na potřebu přísnějších kontrol chovů, obchodu a přepravy zvířat a na odpovídající trestání.

Povinné označování zvířat (mikročipem) a registrace v určité době od narození zvířete jsou jedním z doporučovaných, a i častých opatření v členských státech EU. Formu označování, která je na evropské úrovni preferována, lze odvodit z nařízení o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu.

Toto usnesení Evropského parlamentu opět přispívá k diskutovanému tématu centrální evidence psů, na který je zaměřena další kapitola.

4.3 Čipování a centrální evidence psů

Velikým přínosem by bylo zavedení povinného čipování psů a centrální evidence psů. Z důvodu limitace rozsahu práce není možné se tomuto důležitému nástroji v boji proti množení věnovat v takové šíři.

Trvalé a nezaměnitelné označení psa a možnost zjištění jeho majitele „má význam z majetkoprávních důvodů (jednoznačné určení majitele), dále pro zdravotní evidenci, včetně evidence povinné vakcinace psů, taktéž pro identifikaci psa při poranění člověka, pro zahraniční obchodní a turistický styk, v neposlední řadě pro identifikaci zatoulaného psa a jeho rychlé předání majiteli (snížení kapacity útulků), a nakonec z chovatelských důvodů.“⁶² Jak již bylo popsáno v kapitole 2.1.1, povinné čipování psů může zavést obec obecně závaznou vyhláškou. Tuto možnost sice využily desítky obcí, ale chybí zavedení této povinnosti celostátně. Čipovaný pes je evidován u příslušné obce. Obec má k dispozici údaje o majiteli psa, psu samotném, dále pak číslo čipu a jeho typ. Ale v případě, že se majiteli ztratí pes, který je vedený v evidenci obce, ale nikoli v registru některého ze soukromoprávních subjektů, lze majitele dohledat pouze v obci, kde je

⁶² DOUSEK, Jirí st., DOUSEK Jirí ml. *Pes v zrcadle předpisů*. 2. vydání. Praha: LexisNexis CZ, 2004, s. 9

přihlášen. K obecní evidenci chovatelů psů mají kromě orgánů, které jsou tyto údaje oprávněny zjišťovat ze zákona, přístup pouze útulky zřízené v dané obci a obecní policie. Pokud se pes zaběhne do správního obvodu jiné obce a tam bude také nalezen, jeho dohledání nebude snadné. Majitel psa musí obvolávat jednotlivé útulky a zjišťovat, zda nemají nalezence s jeho číslem čipu.⁶³

Očipovaný pes za současné legislativy, dostane při čipování odborně způsobilou osobou registrační kartu ve třech stejnopisech, kdy jedna je pro registr na internetu, jedna pro obecní evidenci a jedna zůstane chovateli. Číslo čipu obsahuje 15místný kód.

Co se týče centrální evidence psů, již v roce 2005 byl Poslanecké sněmovně předložen návrh zákona o evidenci psů⁶⁴, jako sněmovní tisk 674, 4. volební období, který měl za cíl zřídit centrální evidenci psů a stanovit lhůtu od narození psa, do kdy musí vlastníci psa podat žádost o zápis, a také povinné označování psů (tetováním či čipem). Primárním důvodem navrhované úpravy však nebyla ochrana zvířat před týráním. Návrh zákona o evidenci psů nebyl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR v roce 2005 schválen.

„Podmínkou a základním předpokladem naplnění smyslu a cíle sledovaného zákonem na ochranu zvířat zavedením trvalého označování psů (tj. snadnější vyhledávání toulavých psů, jejich brzký návrat chovatelům, snadnější vyhledávání původních chovatelů opuštěných psů) je současné zavedení evidence označených psů a chovatelů trvale označených psů. (...) Evidence musí sledovat zákonem aprobovaný účel – tj. přispívat k regulaci a přehledu o počtu chovaných, toulavých či opuštěných psů. Evidence by měla proto obsahovat pouze údaje v rozsahu nezbytném k identifikaci psa a identifikaci jeho chovatele.“⁶⁵

Podle několika zdrojů⁶⁶ je v současné době povinnost čipování psů a jejich evidence v centralizovaném registru stanovena ve většině členských států Evropské unie, v některých dalších zemích tato povinnost vznikla v roce 2016 (Irsko, Litva, Lotyšsko, Spojené království). Tato

⁶³ REDAKCE. *Čipování psů: zákon, registr, ISO normy a další otázky*. In: muj-pravnik.cz [online]. 14. 12. 2015 [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://muj-pravnik.cz/cipovani-psy/>

⁶⁴ ŠOJDROVÁ, Michaela. NĚMEC, Oldřich. HASIL, Tomáš. VOJTILOVÁ, Jitka. RUJBROVÁ, Zuzana. BIELESZ, Marian a další. *Návrh zákona o evidenci psů o evidenci psů a o změně některých zákonů*. Sněmovní tisk 674/4. 2003 Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=12821>

⁶⁵ BALOUNOVÁ, Eva. *Regulace chovu a obchodu se psy v EU: problematika tzv. psích množičů v právních úpravách členských států Evropské unie* [online]. Praha: Parlamentní institut, srpen 2016. 21 s. [cit. 2016-11-23]. Srovnávací studie, č. 4.023. ISSN 2533-4131. Dostupné z: <http://www.psp.cz/doc/00/09/38/00093886.pdf>

⁶⁶ Callisto Project: <http://www.callistoproject.eu/joomla/attachments/article/104/CALLISTO%20II%20cycle%20%20Annex%202.pdf>,
CaroDog: <http://www.carodog.eu/identification-and-registration/#mandatoryi&r>,
EUROPEAN DOG & CAT ALLIANCE. *Dog and cat welfare*. [online]. European dog&cat alliance, © 2017. Dostupné z: <https://www.dogandcatwelfare.eu/>

povinnost není prozatím stanovena v ČR, Finsku a Polsku. Na Slovensku byla zrušena v roce 2013 (zavedena roku 2011).⁶⁷ Na Slovensku je zaveden Centrálný register spoločenských zvierat. K zavedení centrální evidence psů se Česká republika přiblížila i přijetím Usnesení Evropského parlamentu popsaného v kapitole 4.2.

⁶⁷ NĚMEC, Jan. *Řešení problému toulavých psů a regulace zájmového chovu psů ve vybraných státech Evropské unie* [online]. Praha: Parlamentní institut, červenec 2015. s. 8 [cit. 2016-11-23]. Studie č. 4.022. Dostupné z: <http://www.psp.cz/doc/00/10/71/00107157.pdf>

Závěr

Z této diplomové práce lze činit závěr, že chov psů v České republice je provozován jako chov zájmový a v určitých případech také jako chov hospodářských zvířat. Aspekty zájmových chovů jsou přitom rozdílné dle kategorie chovu dle kategorií subjektů chov provozujících. Na každou z nich dopadá odlišná právní úprava a nese s sebou odlišná specifika ve vztahu k vhodnosti podmínek chovu.

Diplomová práce objasnila rozdíly mezi chovem psů s PP a bez PP, jakož i vysvětlila odlišnosti v právním režimu obou chovů. Definovala legislativně nezakotvené pojmy, jako je chovatel, množitel a množírna.

Popsala aktuální legislativní stav, tj. které právní předpisy dopadají na chov psů a jaké povinnosti stanoví pro chovatele a další osoby. V případě chovatelů rozlišila dopady legislativy na různé kategorie chovatelů, rovněž upozornila na sankce hrozící za porušení povinností vyplývajících z těchto právních předpisů. Upozornila na nejednotnost postupů živnostenských úřadů při posuzování, zda je chov psů živností, případně zda je živností volnou, nebo vázanou.

Z diplomové práce se podává, že každý chov je v určité míře regulován právními předpisy, neboť právní předpisy stanoví některá obecná pravidla, která při styku se zvířaty musí dodržet každý, případně všichni chovatelé. Jde však pouze o zcela základní pravidla, neupravující podmínky chovu, jehož cílem je produkovat psy. Dopady legislativy na různé kategorie chovů jsou tak rozdílné. Zatímco množitelé-podnikatelé a chovatelé psů s PP podléhají komplexní regulaci, upravené různými právními předpisy, a jejich chovy tak nejsou z pohledu vhodnosti podmínek chovu problematické, malí domácí množitelé a komerční množitelé jsou neregulovaní. V případě malých domácích množitelů proto, že na ně chovy regulující právní úprava nedopadá, neboť tak ani nebylo zamýšleno, v případě komerčních množitelů proto, že na ně právní úprava nedopadá, avšak jen proto, že právní úprava, která chovy reguluje, vůbec nepředpokládá, že by chov realizovaný za účelem množení prováděl nepodnikatel. Proto veškeré povinnosti stanoví podnikatelům. Nenaplní-li tak komerční množitel definiční znaky živnosti, nebo nedisponuje-li živnostenským oprávněním, ač by jím disponovat měl, nedopadají na něj povinnosti vyplývající z právních předpisů regulujících chovy.

K odstranění deficitu regulace v chovech komerčních množitelů by přitom postačovalo odstranění neoprávněných chovů dle živnostenského zákona, to jest takových chovů, které naplňují definiční znaky živnosti, avšak jsou realizovány bez živnostenského oprávnění, k čemuž by bylo zapotřebí větší aktivity živnostenských úřadů při postihování nelegálního provozování činností, které jsou živnostmi, bez příslušného oprávnění, v důsledku čehož by komerční množitelé museli ke své činnosti disponovat živnostenským oprávněním, v důsledku čehož by se na ně již

vztahovala právní regulace chovu psů za účelem jejich rozmnožování. K takovému cíli by napomohla jednotná metodika pro posuzování, kdy je chov psů živností, případně kdy je živností volnou a kdy vázanou, neboť z provedené analýzy úřední praxe živnostenských úřadů vyplynulo, že jsou názorově nejednotní. Alternativně by bylo možné novelizovat legislativu regulující chovy psů za účelem rozmnožování tak, aby nedopadala jen na podnikatele, případně na osoby zájmově sdružené, nýbrž na všechny chovatele. Tím by odpadl zásadní nedostatek aktuální legislativy, která zbytečně sama omezuje svou závaznost jen na chovatele, kteří jsou zároveň podnikateli, nebo jsou zájmově sdružení.

Při sepisu diplomové práce byly zjištěny případy, kdy chovatel disponuje živnostenským oprávněním, avšak nesplnil registrační povinnost u KVS, v důsledku čehož KVS nemá o existenci chovu poznatky a nemůže tak vykonávat veterinární kontroly. Ke zlepšení situace v této oblasti by přispěla součinnost živnostenských úřadů s KVS, jejímž předmět by bylo oznamování subjektů disponujících s živnostenským oprávněním na chov psů ze strany živnostenských úřadů KVS, která by tak mohla kontrolovat splnění registrační povinnosti, což by mělo v důsledku pozitivní vliv na plánování veterinárních kontrol ze strany KVS a vedlo by k odstranění problematiky vstupu do obydlí veterinárními inspektory, neboť by se místo, kde dochází k chovu psů, stalo po splnění registrační povinnosti provozovnou, do které veterinární inspektori vstupovat mohou bez nutnosti veterinární kontroly hlásit předem.

Ke zlepšení situace v oblasti neregulovaných chovů by přispěla vlastní aktivita živnostenských úřadů, která by spočívala v prohledávání inzertních serverů, na kterých množitelé nabízí k prodeji namnožená štěňata, jelikož z těchto inzerátů je možné dohledat počet nabízených psů jednou osobou nebo z jednoho místa. O efektivitě takové vyhledávací činnosti svědčí skutečnost, že organizace zabývající se odhalováním množitelů a překupníků psů takto postupují s kladnými výsledky. Zároveň by bylo vhodné při nalezení takového množitele podat podnět finančnímu úřadu k prošetření, zda prodeje inzerovaných psů řádně uvedla v daňových přiznáních a zaplatila daň z příjmů, neboť by mohlo docházet k situacím, kdy osoby prodávající takové psy budou tvrdit, že nejednají soustavně, nýbrž nahodile a nemusí tedy disponovat živnostenským oprávněním. Z těchto důvodů by bylo vhodné prohloubit spolupráci s finančními úřady.

Taktéž by bylo vhodné novelizovat zákon na ochranu zvířat proti týrání, tak, aby v něm obsažené právní normy, stavující zásadní povinnosti při chovu psů, byly vynutitelné prostřednictvím sankcí.

K problematice množírny je pak možné činit závěr, že ne všechny z nich představují problematickou oblast chovu psů. Ty množírny, které jsou právními předpisy regulované, poskytují chovaným psům vyhovující podmínky. Oproti tomu množírny, které fakticky nejsou právem

regulovány, představují problematickou oblast chovu z důvodu právem nepostižitelných nevhodných podmínek pro chov psů.

Obecně by k zlepšení situace v oblasti chovu psů pomohlo zavedení povinného čipování psů s celostátní působností a zároveň zřízení centrální evidence psů, optimálně propojené s evropskými databázemi, ve smyslu usnesení Evropského parlamentu. Tím by pověřené orgány veřejné moci získaly přehled o tom, kolik psů má která osoba ve vlastnictví a dostaly tak efektivní nástroj k postihování neoprávněných chovů dle živnostenského zákona, v důsledku čehož by se z neoprávněných chovů staly chovy regulované. Zároveň by zavedením povinného čipování orgány veřejné moci získali přehled o přítomnosti psů v chovech za účelem provádění kontrol, neboť chov, o kterém příslušné orgány nevědí, může být sice předmětem regulace, ale nemůže být předmětem kontroly.

Nejvíce by k optimalizaci situace s neregulovanými chovy psů přispěla osvěta, informovanost a vzdělávání lidí. Současný spotřebitel vynaloží více času zjišťováním informací při koupi spotřebičů než při koupi psa, který mu má sloužit jako společník po mnoho let.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- DOUSEK, Jiří st., DOUSEK Jiří ml. *Pes v zrcadle předpisů*. 2. vydání. Praha: LexisNexis CZ, 2004, 104 s. ISBN: 80-86199-87-8
- MÜLLEROVÁ, Hana, STEJSKAL, Vojtěch. *Ochrana zvířat v právu*. 1. vydání. Academia, 2013, 490 s. ISBN 978-80-200-2317-9
- PRCHALOVÁ, Jana. *Právní ochrana zvířat*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009, 328 s. ISBN: 978-80-7201-763-8
- SMITH, Simona. *Továrna na štěňata aneb šmejdi v psím světě*. 1. vydání. Praha: Knižní klub. 2015. Universum, 160 s. ISBN: 978-80-242-4857-8
- SPURNÁ, Jana, DOUSEK, Jiří. *Zájmové chovy a ochrana zvířat*. 1. vydání. Praha: LexisNexis CZ, 2004, 96 s. ISBN 80-86199-88-6

Komentář

- KAMENÍK, P., HRABÁNKOVÁ, M., ORLOVÁ, M. *Živnostenský zákon. Zákon o živnostenských úřadech*. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 350 s. ISBN 978-80-7478-471-2
- VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 165. ISBN: 978-80-7400-543-5

Právní předpisy

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013, o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu a o zrušení nařízení (ES) č. 998/2003
- Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností
- Obecně závazná vyhláška Hlavního města Prahy č. 23/2003, o místním poplatku ze psů
- Obecně závazná vyhláška obce Těrlicko č. 4/2015, o místním poplatku ze psů, ve znění Obecně závazné vyhlášky obce Těrlicko č. 8/2015
- Obecně závazná vyhláška Statutárního města Jihlava č. 5/2010, o místním poplatku ze psů
- Obecně závazné vyhláška Statutárního města Ústí nad Labem č. 1/ 2009, k trvalému označování psů mikročipy a vedení evidence jejich chovatelů
- Vyhláška č. 18/2004 Sb., obecně závazná vyhláška, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 23/2003 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku ze psů

Vyhláška č. 313/2014 Sb., o označování a pasech psů, koček a fretek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech

Vyhláška č. 21/2013 Sb., o stanovení podmínek při chovu psů a koček

Vyhláška č. 342/2012 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 8. 2011, č. j. 51 A 21/2010 – 49

Elektronické zdroje

ANIMAL EYE. *Ilegální obchod se psy*. In: Youtube [online]. 6. 5. 2015 [cit. 2017-3-2]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=RED-kyBpdNw>

BALOUNOVÁ, Eva. *Regulace chovu a obchodu se psy v EU: problematika tzv. psích množičů v právních úpravách členských států Evropské unie* [online]. Praha: Parlamentní institut, srpen 2016. 21 s. [cit. 2016-11-23]. Srovnávací studie, č. 4.023. ISSN 2533-4131 Dostupné z: <http://www.psp.cz/doc/00/09/38/00093886.pdf>

CALLISTO. *Callisto Project: Strategy report* [online]. [cit. 2017-1-2]. Dostupné z: <http://www.callistoproject.eu/joomla/attachments/article/104/CALLISTO%20I%20cycle%20%20Annex%202.pdf>

- CARODOG. *List of countries where identification and/or registration of dogs is mandatory* [online]. © 2017 CAROdog. [cit. 2017-1-24] Dostupné z: <http://www.carodog.eu/identification-and-registration/#mandatory&r>
- Důvodová zpráva k *vládnímu návrhu zákona o Policii ČR*. K Sněmovní tisk 439/0. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=26156>
- Důvodová zpráva k *vládnímu návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)*, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. Sněmovní tisk 881/0, s. 30. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=881&CT1=0>
- ČMKU. *Řády a předpisy ČMKU. ČMKU* [online], Praha: Českomoravská kynologická unie, © 2017. Dostupné z: <http://www.cmku.cz/>
- ČMKU. *Řád ochrany zvířat při chovu psů*. In: cmku.cz [online]. 18. 6. 2009. [cit. 2017-1-11]. Dostupné z: www.cmku.cz/data/dokumenty/107_rad_ochrany_zvirat_pri_chovu_psu.doc
- ČMKU. *Směrnice pro registraci chovatelských stanic*. In: cmku.cz [online]. 2005. [cit. 2017-1-15] Dostupná z: <http://www.cmku.cz/cz/rady-a-predpisy-cmku-152>
- ČMKU. *Zápisní řád Českomoravské kynologické unie*. 2. vydání In: cmku.cz [online]. 2012. [cit. 2017-2-11]. Dostupné z: <http://www.cmku.cz/cz/rady-a-predpisy-cmku-152>
- EUROPEAN COMMISSION. *Study on the welfare of dogs and cats involved in commercial practices. Specific Contract SANCO 2013/12364*. [online]. Brusel: Evropská komise, prosinec 2015. 84 s. [cit. 2017-2-23] Dostupné z: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_eu-strategy_study_dogs-cats-commercial-practices_en.pdf
- EUROPEAN DOG & CAT ALLIANCE. *Dog and cat welfare*. [online]. European dog&cat alliance, © 2017. [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <https://www.dogandcatwelfare.eu/>
- EUROPETNET. © 2017. [cit. 2016-12-10]. Dostupný z: <http://www.europetnet.com/>
- FCI OFFICE. *FCI* [online]. Belgique: FCI. Dostupné na: <http://www.fci.be/en/>
- HOLINKOVÁ, Petra. *Podmínky nejsou ideální, ale o množírnu nejde, komentují veterináři 70 psů v chovné stanici. Majitelku budou sledovat dál*. In: Český rozhlas: zprávy [online]. 2016, č. 273 (29. září 2016) [cit. 2016-11-24]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/regiony/_zprava/1654525
- KUL. *Česko - ráj množíren. V Evropě patříme ke špičkám ilegálního exportu štěňat*. In: CT24.cz [online] 2016, č. 136 (16. 5. 2016) [cit. 2016-11-24]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1786973-cesko-raj-mnoziren-v-evrope-patrimke-spickam-ilegalniho-exportu-stenat>

- LE FAY, Monika et al. *Černý obchod se psy*. In: Reportéři ČT [televizní pořad]. Praha: ČT1, 18. 8. 2014, 21:30, 10 min. Přepis pořadu dostupný v databázi Anopress. Záznam pořadu dostupný také z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1142743803-reporteri-ct/214452801240032/video/344956>
- MINISTERSTVO VNITRA. Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Metodický manuál. *Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra K obecně závazné vyhlášce k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů* [online] 14. 7. 2015. [cit. 2017-1-13]. Dostupný z: <http://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicke-materialy-metodicky-material-c-14.aspx>
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, Odbor živočišných komodit. *Vyjádření k častým chybám ve správních řízeních o správních deliktech (včetně přestupků) podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů*. [online]. 25. 2. 2011. [cit. 2017-2-4] Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/105889/Caste_chyby_sprav_del.pdf
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Ústřední komise pro ochranu zvířat. *Stanovisko Rady ÚKOZ k problematice čipování malých plemen psů*. [online]. 7. 3. 2006. [cit. 2017-3-3]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/1662/Cipov_mala_plem_psu.pdf
- MÜLLEROVÁ, Hana. *Vstup policisty kvůli týranému zvířeti*. Ochrana zvířat.cz [online], 19. 10. 2011. [cit. 2017-3-3]. Dostupné z: <http://www.ochranazvirat.cz/769/czech/clanek/vstup-policisty-kvuli-tyranemu-zvireti/>
- NAČERADSKÁ, Martina. *Jak vypadá množárna* [prezentace]. In: Prezentace z konference ČR – Evropská továrna na psy [online]. 16. 9. 2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/wp-content/uploads/2016/09/Prezentace-z-konference-%C4%8CR-Evropsk%C3%A1-tov%C3%A1rna-na-psy.zip>
- NĚMEC, Jan. *Řešení problému toulavých psů a regulace zájmového chovu psů ve vybraných státech Evropské unie* [online]. Praha: Parlamentní institut, červenec 2015. 14 s. [cit. 2016-11-23]. Studie č. 4.022. Dostupné z: <http://www.psp.cz/doc/00/10/71/00107157.pdf>
- OBRAZ – OBRÁNCI ZVÍŘAT. *Nefunkční registrace chovů v ČR* [prezentace]. In: Prezentace z konference ČR – Evropská továrna na psy [online]. 16. 9. 2016 [cit. 2016-11-25]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/wp-content/uploads/2016/09/Prezentace-z-konference-%C4%8CR-Evropsk%C3%A1-tov%C3%A1rna-na-psy.zip>
- PETMAXX. © 2017. [cit. 2016-12-10]. Dostupný z: <http://www.petmaxx.com/>
- REDAKCE. *Čipování psů: zákon, registr, ISO normy a další otázky*. In: muj-pravnik.cz [online]. 14. 12. 2015 [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://muj-pravnik.cz/cipovani-psu/>

- RENNEROVÁ, Zuzana. *Množení psů de lege lata*. Právní prostor [online], 25. 9. 2015. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/autor/judr-et-phdr-zuzana-rennerova>
- REPORT: *Konference ČR: Evropská továrna na psy?* In: HAFSTER [online]. [Praha]: HAFSTER.CZ, @ 2012-2016, publikováno 26. 9. 2016 [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.hafster.cz/report-konference-cr-evropska-tovarna-na-psy/>
- RYCHLÍK, Břetislav et al. *Máme rádi zvířata: co se ukryvá za byznysem s týranými mláďaty?* In: Intolerance [televizní pořad]. Praha: ČT2, 25. 2. 2016, 22:00, 26 min. Dostupný z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10275866938-intolerance/415235100141008-mame-radi-zvirata>
- SPURNÁ, Jana. *Zákon o Policii a právo vstupu kvůli týranému zvířeti* [online]. Prosinec 2008. [cit. 2017-3-2]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/34062/Pravo_vstupu_tyrani_zvirat.pdf
- STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA. Zdraví zvířat. *Státní veterinární správa* [online]. Praha: Státní veterinární správa, © 2016-. Dostupné z: <http://www.svscr.cz/zdravi-zvirat>
- ŠOJDROVÁ, Michaela. NĚMEC, Oldřich. HASIL, Tomáš. VOJTILOVÁ, Jitka. RUJBROVÁ, Zuzana. BIELESZ, Marian a další. *Návrh zákona o evidenci psů o evidenci psů a o změně některých zákonů*. Sněmovní tisk 674/4. 2003 Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?id=12821>
- VIER PFOTEN International. *Welpenhandel in Europa*. © 2017. Dostupný z: <http://www.vierpfoten.org/landing/>

Shrnutí

Tato diplomová práce s názvem Neregulovaný chov psů v České republice se zaměřuje na rozbor aktuální legislativní úpravy s upozorněním na její nedostatky a snahu o navržení změn, které by přispěly ke zlepšení situace na území České republiky.

První kapitola obecně přibližuje pojem chov psů z pohledu legislativy i pohledu chovatelství. K vymezení pojmů byl analyzován zákon na ochranu zvířat proti týrání a živnostenského zákona. Konkrétně vymezuje tyto pojmy z hlediska zájmového a hospodářského chovu, existence průkazu původu psa a živnostenského oprávnění. Tato kapitola se soustředila na nové dosud nevymezené pojmy, jako množírna, množení a množitel. Tyto pojmy byly uvedeny v komparaci s pojmy chovatelská stanice, chov s PP a chovatel psů s průkazem původu, který byl taktéž vysvětlen.

Druhá kapitola se zabývá legislativní úpravou v oblasti chovu psů *de lege lata*, tedy zhodnocuje současnou právní úpravu na národní úrovni. V této kapitole jsou popsány povinnosti osob chovajících psa z pohledu jednotlivých právních předpisů. Součástí kapitoly je vysvětlení postupu při podezření na týraného psa. Na konci kapitoly jsou zařazeny správní delikty a trestněprávní postihy.

Třetí kapitola vymezuje pojem neregulovaného chovu a zkoumá, které druhy chovů jsou a které nejsou regulovány a v jaké míře.

Čtvrtá kapitola je věnována aktuálním legislativním změnám v oblasti chovu psů. Stěžejní částí je rozbor novely veterinárního zákona, který je momentálně projednáván Parlamentem České republiky a nastiňuje velmi diskutované téma povinného čipování psů a centrální evidence psů.

Následně je činěn závěr, že chovy psů jsou v některých případech regulovány zcela dostatečně, v jiných tristně. Problematická je jak formulace některých právních norem, které vylučují svou aplikaci na část chovatelů, jakož i laxní přístup orgánů veřejné moci při vynutitelnosti platných právních předpisů. Úplným závěrem je konstatováno, že nejdůležitějším prostředkem nápravy byla a stále bude informovanost a vzdělání lidí, kteří nevědomky tuto problematiku podporují.

Summary

This master's thesis titled unregulated breeding dogs in the Czech Republic focuses on the analysis of the current legislative framework with a warning on its shortcomings and the efforts to propose changes that would improve the situation in the Czech Republic.

The first chapter defines the term of breeding dogs in legal way, as well as in breeding perspective. To define the terms were the law to protect animals against abuse and the trade law analyzed. I also defined the concepts of breeding and commercial breeding, puppy mills and breeder of puppy mills. Concepts were presented in comparison with terms like kennel, breeding dog with a pedigree and breeder of dogs with a pedigree. The concept of pedigree was also explained.

The second chapter deals with the legal regulation *de lege lata*, that evaluates the current legislation at the national level. This chapter describes the obligations of the breeders in the perspective of various laws and decrees. There is described procedure to suspect an abused dog in the chapter. There are assigned administrative offenses and criminal penalties at the end of the chapter.

The third chapter defines the term on unregulated breeding and researches, which types of breeding are regulated, and to what extent.

The fourth chapter is devoted to current legislative changes in dog breeding. The fundamental part of the chapter analysis the amendment to the Veterinary Act, which is currently being discussed in the Parliament of the Czech Republic.

The master's thesis concludes, that dog breeding is regulated enough in certain cases, in the other hand, the regulation poor in other cases. Some of the law rules are formulated poorly, so they do not effect some breeders. The other problem is passivity of public authorities enforcing the law. There is a clear statement, at the end of the master's thesis, that the most important is an informed and educated customer, as customers support the illicit breeders often, even unintentionally.

Klíčová slova / Keywords

chov	breeding
chovatel	breeder
chovatel psů s PP	breeder of dogs with pedigree
chovatelská stanice	kennel
množitel	breeder of puppy mills/ breeder of commercial breeding
množárna	commercial breeding / puppy mills
neregulovaný chov psů	unregulated dog breeding
pes bez průkazu původu	non-pedigree dogs
průkaz původu psa	pedigree
týrání zvířat	cruelty to animals

Přílohy

Příloha č. 1 – Analýza ustálené úřední praxe při posuzování živností v oblasti chovu psů

Příloha č. 1 – Analýza ustálené úřední praxe při posuzování živností v oblasti chovu psů

k diplomové práci „Neregulovaný chov psů v České republice“

Znění dotazu:

Je chov psů za účelem produkce a prodeje štěňat živností?

A pokud ano, jde o živnost volnou nebo o živnost vázanou?

	Město	Odpověď	Souhrn
1.	Městský úřad Sokolov - odbor obecní živnostenský úřad	<p>Živnostenské oprávnění by měli mít všichni chovatelé, jejichž činnost naplňuje znaky živnosti dle ustanovení §2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání - „Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem“.</p> <p>V rámci živnosti volné má podnikatel právo chovat zvířata a prodávat zvířata z tohoto vlastního chovu.</p> <p>V rámci živnosti vázané by se jednalo o nákup a následný prodej těchto zvířat.</p> <p>Chov a prodej psů z vlastního chovu lze provozovat v rámci živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, obor činnosti „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“, popřípadě i v rámci živnosti vázané „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“.</p>	<p>Ano je živností</p> <p>Živnost volná i vázaná</p>
2.	Městský úřad Klatovy Živnostenský odbor – Obecní živnostenský úřad	<p>V rámci oboru č. 5 „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“ živnosti ohlašovací volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ lze v souladu s obsahovou náplní danou nařízením vlády č. 278/2008 Sb., chovat psy, kočky a jiná drobná zvířata či živočichy v zájmových chovech a prodávat zvířata či živočichy z těchto vlastních chovů. Obsahem této živnosti však není obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy. Nákup zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat určených pro zájmové chovy a v souvislosti s tím i prodej zvířat z vlastního chovu spadá do obsahové náplně živnosti vázané „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“.</p>	<p>Živnost volná i vázaná dle podmínek</p>

3.	Městský úřad Pelhřimov Obecní živnostenský úřad	Činnost spočívající v chovu psů v zájmových chovech a prodej zvířat z vlastního chovu spadá do obsahové náplně volné živnosti "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona", obor činnosti č. 5 - Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby) za předpokladu, že uvedená činnost naplňuje znaky živnosti ve smyslu § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů - soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku.	Živnost volná
4.	Městský úřad Uherské Hradiště Obecní živnostenský úřad	Chov psů, koček a jiných drobných zvířat či živočichů v zájmových chovech, zoologických a laboratorních zvířat či živočichů a prodej zvířat či živočichů z tohoto vlastního chovu je předmětem živnosti volné - "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona" - obor č. 5 chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).	Živnost volná
5.	Městský úřad Kroměříž , odbor Obecní živnostenský úřad	Uváděná činnost spadá do živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, obor činnosti č. 5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).	Živnost volná
6.	Městský úřad Trutnov odbor Obecní živnostenský úřad	V případě, že budete prodávat štěňata z vlastního chovu, jedná se o živnost volnou Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obor Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby). V případě, že budete nakupovat zvířata za účelem jejich dalšího prodeje a prodávat zvířata určená pro zájmové chovy, jedná se o živnost vázanou Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy, kde je nutné splňovat odbornou způsobilost dle zákona č. 455/1991, o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.	Živnost volná i vázaná podle podmínek
7.	Magistrát města Mostu Odbor živnostenský úřad	Činnost, kterou chcete vykonávat ve Vašem případě „Chov psů za účelem produkce a prodeje štěňat“ náleží do volné živnosti „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ obor č. 5 „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“. Odborná způsobilost pro tuto živnost není živnostenským zákonem stanovena. Jedná se tedy o chov psů a prodej zvířat z tohoto vlastního chovu.	Živnost volná
8.	Magistrát města Liberec Odbor správní a živnostenský	Pokud jde o Váš dotaz ohledně chovu a prodeje psů, zasílám Vám obsahovou náplň živnosti volné (viz. Příloha) „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 ŽZ – obor č. 5 „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“. Pokud nebudete	Živnost volná

		mít svůj obchod, kde by se zvířata prodávala, můžete požádat o živnost volnou, ale ještě předtím oslovte finanční úřad se stejným dotazem.	
9.	Magistrát města Ostravy živnostenský úřad	Pouhý opis obsahové náplně k živnosti vázané i živnosti volné bez konkrétního vyslovení, o kterou živnost jde.	<i>Nelze vyhodnotit</i>
10.	Magistrát města Prostějova Obecní živnostenský úřad	V rámci této volné živnosti, kdy se jedná o chov psů, tak můžete i prodávat štěňátka z tohoto chovu. Pokud byste ale zvířata kupovala, s tím, že je dál budete prodávat, tzn., nejednalo by se o váš chov, tak musíte mít živnost vázanou s předmětem podnikání: Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy, kde už ale musíte splňovat živnostenským zákonem danou odbornou způsobilost, uvedenou v příloze č. 2 živnostenského zákona.	Živnost volná, pokud nejde o nákup psů
11.	Městský úřad Tábor Živnostenský odbor	Chov psů v zájmových chovech spadá do živnosti volné Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 – 3 živnost. zákona, obor č. 5 Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).	Živnost volná
12.	Magistrát města Plzeň živnostenský úřad	K Vašemu dotazu ze dne 19. 03. 2017 Vám sdělujeme, že se jedná o živnost volnou Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obor č. 5 Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).	Živnost volná
13.	Magistrát města Hradec Králové Živnostenský úřad	Pokud Vaše činnost spočívající v chovu psů za účelem produkce a prodeje štěňat naplňuje znaky dle ust. § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, tedy jde o soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, pak se jedná o živnost. Poté bych Vám doporučila ohlásit si živnost volnou „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ obor č. 5 Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby). U živnosti volné není potřeba dokládat odbornou ani jinou způsobilost. Pokud byste však prováděla nákup zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat určených pro zájmové chovy, musela byste si ohlásit živnost vázanou „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“. U této živnosti je nutné doložit odbornou způsobilost dle přílohy č. 2 zákona č. 455/1991 sb., o živnostenském podnikání.	Ano je živností Doporučuje živnost volnou Při nákupu živnost vázaná

14.	Městský úřad Louny Obecní živnostenský úřad	Dle našeho názoru se jedná o živnost volnou, obor Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby), v příloze zasílám obsahovou náplň této živnosti dle přílohy č. 4 nařízení vlády č. 278/20089 Sb.	Živnost volná
15.	Magistrát města Pardubic Obecní živnostenský úřad	Živností je podle § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Vámi uvedenou činnost, chov psů v zájmových chovech a prodej z tohoto vlastního chovu, lze provozovat v rámci živnosti volné "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona", obor 5. "Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)". Pro provozování živnosti volné není zákonem stanovena odborná způsobilost. Fyzická osoba musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti, a to plnou svéprávnost a bezúhonnost. K prokázání bezúhonnosti si vyžádá živnostenský úřad výpis z evidence Rejstříku trestů úřední cestou sám.	Ano je živností Živnost volná
16.	Městský úřad Náchod odbor Obecní živnostenský úřad	Celá problematika chovu psů je předmětem živnosti a je rozdělena do dvou oblastí: Vlastní chov a výcvik zvířat je živností volnou podle Přílohy č. 4 zákona č.455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, v platném znění (živnostenský zákon), obor „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“. Na podnikání v oblasti obchodování se zvířaty určenými pro zájmové chovy (jejich nákup a prodej) je třeba vlastnit živnostenské oprávnění pro vázanou živnost „Obchod se zvířaty, určenými pro zájmové chovy“. Pro získání živnostenského oprávnění je třeba odborná způsobilost podle Přílohy č. 2 živnostenského zákona (např. zootechnik, chovatel zvířat, veterinář).	Ano je živností Živnost volná, pro obchodování vázaná živnost
17.	Městský úřad Vsetín odbor obecní živnostenský úřad	Na Váš dotaz ohledně chovu psů za účelem produkce a prodeje štěňat sdělujeme, že by se v tomto případě jednalo o živnost vázanou Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy. Doklady odborné způsobilosti, které jsou potřebné k vyřízení této živnosti, jsou uvedeny v příloze č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v platném znění.	Živnost vázaná
18.	Městský úřad Kolín	Chov psů je oborem č. 5 živnosti volné – Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).	Živnost volná

	Živnostenský odbor - obecní živnostenský úřad		
19.	Magistrát města Karlovy Vary Obecní živnostenský úřad	„Chov psů, koček a jiných drobných zvířat či živočichů v zájmových chovech a prodej z tohoto vlastního chovu“ spadá do oboru č. 5 Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby) živnosti volné Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Obsahem činnosti není obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy! V případě nákupu zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat určených pro zájmové chovy a v souvislosti s tím i prodej zvířat z vlastního chovu je živností vázanou Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy. K získání živnostenského oprávnění pro tuto živnost je třeba prokázat odbornou způsobilost dle přílohy č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (živnostenský zákon).	Živnost volná Při nákupu živnost vázaná
20.	Magistrát města Kladna Odbor živnostenský	Z obsahových náplní vyplývá, že pokud podnikatel psy pouze chová a z tohoto svého chovu je následně prodává, postačuje mu oprávnění k živnosti volné. Pokud však podnikatel navíc psy také nakupuje od jiných chovatelů za účelem dalšího prodeje, tak se již jedná o obchodování se zvířaty a je tedy nezbytné získat oprávnění k živnosti vázané. U živnosti vázané je vyžadovaná odborná způsobilost – viz příloha č. 2 živnostenského zákona.	Ano je živností Živnost volná při chovu a prodeji Nákup jiných psů je živnost vázaná
21.	Magistrát města Brna Živnostenský úřad města Brna	Pokud se jedná o chov psů či jiných zvířat v zájmových chovech a prodej zvířat z tohoto vlastního chovu, jedná se o živnost volnou "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona", obor č. 5 - Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).	Živnost volná
22.	Magistrát města Karviné Obecní živnostenský úřad	Chov psů a prodej štěňat z tohoto vlastního chovu je živností volnou "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obor č. 5) Chov zvířat a jejich výcvik. V případě nákupu psů a štěňat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej je živností vázanou " Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy".	Živnost volná V případě nákupu a prodeje vázaná živnost
23.	Městský úřad Vyškov	Zmínění zákona na ochranu zvířat proti týrání a definice zvířete v zájmovém chovu a chovatele. Podmínky živnosti dle §2 živnostenského zákona	Ano je živností

	<p>Obecní živnostenský úřad</p>	<p>Většina chovatelů pravděpodobně nenaplnuje požadavek na soustavnou činnost a je na zvážení, jestli každý chovatel odchovává štěňata za účelem dosažení zisku.</p> <p>Chov psů spadá buď do: a) ohlašovací živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až živnostenského zákona“ obor č. 5 – Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby), b) ohlašovací živnosti vázané „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“</p> <p>Pokud je z chovu psů (tzn. z prodeje štěňat, příjem z prodeje dospělých psů nebo příjem za krytí chovným psem) určitý příjem, měl by se každý chovatel zajímat o to, jestli se na něj nevztahuje povinnost podávat daňové přiznání, a to bez ohledu na to jestli provozuje činnost na základě živnostenské oprávnění či nikoliv. Zde přichází do úvahy hlavně ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu, kde je mimo jiné uvedeno, že ostatní příjmy jsou příležitostnými příjmy. Příjmy do 20.000 Kč jsou od daně osvobozeny a neuvádí se ani na daňovém přiznání. Tuto problematiku je potřeba v případě nutnosti projednat u místně a věcně příslušného správce daně.</p>	<p>volná nebo vázaná živnost</p>
24.	<p>Magistrát města Mladá Boleslav Správní odbor a obecní živnostenský úřad</p>	<p>Chov psů za účelem produkce a prodeje štěňat spadá do volné živnosti „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ – obor č. 5 „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby). Obsahová náplň tohoto oboru: chov psů, koček a jiných drobných zvířat či živočichů v zájmových chovech, zoologických a laboratorních zvířat či živočichů a prodej zvířat či živočichů z tohoto vlastního chovu. Výcvik psů a případně jiných drobných domácích zvířat pro jiné účely, než jsou artistická vystoupení.</p>	<p>Živnost volná</p>
25.	<p>Městský úřad Bruntál obecní živnostenský úřad</p>	<p>Dle § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“) se živností rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. Chov psů je zájmovou činností. V případě, že budete provozovat Vaši činnost „chov psů za účelem produkce a prodeje štěňat“ soustavně, samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, je tato činnost předmětem živnosti volné, oboru „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“. V rámci tohoto oboru lze provozovat chov zvířat a živočichů v zájmových chovech a prodej zvířat z tohoto vlastního chovu. Nelze provádět nákup zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat</p>	<p>Ano je živností Živnost volná</p>

		určených pro zájmové chovy a v souvislosti s tím nákup, nabídka a prodej krmiv, chovatelských zařízení a pomůcek pro zvířata v zájmovém chovu.	
26.	Magistrát města Zlína Odbor živnostenský	<p>Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (živnostenský zákon) v § 2 definuje, že „živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem“ (činnosti vyloučené z živnostenského podnikání jsou taxativně specifikovány v § 3 živnostenského zákona).</p> <p>Pokud se hodláte v budoucnu zabývat „soustavně“ pouze chovem psů v zájmových chovech za účelem jejich rozmnožení a následného prodeje štěňat a naplníte všechny výše uvedené pojmové znaky živnosti, spadá tato činnost dle našeho názoru do obsahové náplně živnosti volné s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, obor činnosti č. 5 „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“.</p> <p>Nutno však upozornit i na živnost ohlašovací vázanou s předmětem podnikání „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“.</p> <p>Z výše uvedeného tedy plyne, že pokud byste se však zabývala nejen chovem a prodejem „vlastních“ štěňat, ale nakupovala také psy nebo štěňata (případně jiná zvířata určená pro zájmové chovy) za účelem jejich dalšího prodeje, již by tato činnost spadala do obsahové náplně výše zmíněné živnosti vázané.</p>	<p>Ano je živností</p> <p>Živnost volná</p> <p>Pokud i nákup tak živnost vázaná</p>
27.	Městský úřad Česká Lípa Obecní živnostenský úřad	<p>Obecně není stanoveno nad jakou částku či od jaké frekvence odchovů je již zapotřebí vlastnit živnostenské oprávnění. Živnostenské oprávnění je třeba pokud chovatel naplní pojmové znaky živnosti stanovené v § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že živnost je soustavná (opakovaná) činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Většina chovatelů uvedený par. 2 živnostenského zákona nenaplní. Při rozhodování zda vlastnit či nevlastnit živnostenské oprávnění je vhodné rovněž zvážit problematiku, která je spojena s příjmy a výdaji plynoucími z chovu (příjmy z podnikání x příjmy z příležitostné činnosti čili ostatní příjmy).</p>	<p>Nemusí být živností</p> <p>Jinak živnost volná</p>

		<p>Pokud občan naplní výše uvedené pojmové znaky živnosti a pouze chová domácí nebo zoologická zvířata a tyto po jejich případném rozmnožení prodává, postačuje mu pro provozování těchto činností ohlašovací živnost volná s názvem předmětu podnikání "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona", obor volné živnosti č. 5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby).</p>	
28.	<p>Magistrát města Přerova Odbor evidenčních správních služeb a obecního živnostenského úřadu Oddělení obecní živnostenský úřad</p>	<p>K Vašemu dotazu ohledně chovu psů za účelem produkce a prodeje štěňat uvádíme:</p> <p>1/ Půjde o provozování živnosti?</p> <p>Aby se jednalo obecně o činnost, která je živností, musí se jednat o soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku....viz § 2 živnostenského zákona. Diskutabilní bývá zejména kritérium soustavnosti. Věc se musí posuzovat případ od případu, podle konkrétních podmínek, obecně nelze zaujmout dopředu stanovisko jen na základě stručného dotazu, bez podrobnějšího popisu všech prováděných činností a předpokládaného způsobu jejich realizace. Takže jenom orientačně a zjednodušeně - pokud budete opakovaně, minimálně každým rokem, prodávat štěňata s cílem dosáhnout zisk z tohoto prodeje, mělo by se dle mého názoru jednat o živnost.</p> <p>2/ Živnost volná nebo vázaná?</p> <p>Z Vašeho dotazu usuzuji, že nehodláte nakupovat a následně prodávat zvířata (psy) pro zájmový chov, a teprve v souvislosti s tímto nákupem a prodejem prodej doplňovat o zvířata z vlastního chovu, takže by se mělo jednat pouze o činnost spadající do náplně volné živnosti s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v příloze 1 až 3 živnostenského zákona“, oborem činnosti č. 5 „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“, samozřejmě za předpokladu naplnění všech znaků živnosti dle ust. § 2 živnostenského zákona (bod 1).</p> <p>V opačném případě, tj. pokud budete realizovat prodej zvířat ze svého chovu souběžně s dalším nákupem a prodejem jiných zvířat, se bude jednat o vázanou živnost předmětem podnikání „Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy“.</p>	<p>Mohla by být živností</p> <p>Jednalo by se o živnost volnou</p> <p>Nákup psů a jejich prodej by byla vázaná</p>
29.	<p>Městský úřad Znojmo obecní živnostenský úřad</p>	<p>Pokud budete mít vlastní chov a následný prodej, jedná se o živnost volnou "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona" obor č. - Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby) - pokud budete nakupovat</p>	<p>Vždy živnost</p> <p>Živnost volná, při nákupu a</p>

		zvířata za účelem jejich dalšího prodeje a prodávat zvířata určená pro zájmové chovy, bude se jednat o živnost vázanou "Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy" - z výše uvedeného vyplývá, že se jedná vždy o činnosti, které jsou živností	prodeji živnost vázaná
30.	Magistrát města Jihlavy obecní živnostenský úřad	Magistrát města Jihlavy, obecní živnostenský úřad Vám na základě Vaší žádosti ze dne 19. 03. 2017 týkající se začlenění chovu psů za účelem produkce a prodeje štěňat do konkrétní živnosti sděluje, že tato činnost patří do ohlašovací živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, oboru činnosti „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“. Dle nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností lze v rámci oboru činnosti „Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)“ mj. realizovat chov psů, koček a jiných drobných zvířat či živočichů v zájmových chovech, zoologických a laboratorních zvířat či živočichů a prodej zvířat či živočichů z tohoto vlastního chovu.	Živnost volná
31.	Magistrát města Olomouce Odbor živnostenský	Dle Vašeho popisu činnosti by se mělo jednat o obor živnosti volné. V závěru dopisu najdete obsahovou náplň oboru č. 5 "Chov zvířat a jejich výcvik/s výjimkou živočišné výroby/", kde je podrobný popis činnosti.	Živnost volná
32.	Městský úřad Mělník Obecní živnostenský úřad	Na základě Vašeho dotazu, který byl doručen našemu úřadu dne 19. 03. 2017, Vám sdělujeme, že chov psů a prodej štěňat z vlastního chovu je součástí obsahové náplně živnosti volné s názvem předmětu podnikání "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona" - obor činnosti č. 5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby). Zároveň si Vás dovoluujeme upozornit na živnost vázanou s názvem předmětu podnikání "Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy".	Živnost volná Upozornění na živnost vázanou
33.	Městský úřad Svitavy Odbor obecní živnostenský úřad	Dne 19. 3. 2017 jsme obdrželi Vaši žádost, pod jakou živnost spadá chov psů za účelem produkce a prodeje štěňat a zda jde o živnost ohlašovací volnou či vázanou. K uvedenému Vám sdělujeme, že tak, jak popisujete předmětnou činnost, by se spíše jednalo o živnost ohlašovací volnou "Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obor č. 5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)", přičemž však nelze vyloučit, že byste svou činností mohla zasahovat i do živnosti ohlašovací vázané "Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy".	Živnost volná, možnost i vázané

Graf znázorňující odpovědi jednotlivých živnostenských úřadů

